

ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการประเมินผลงาน
เพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ

ตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทำหน้าที่ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ ประกาศ ณ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งกรณีการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งที่ปรับระดับสูงขึ้นได้จากระดับเริ่มต้นของสายงาน และมีผู้ครองตำแหน่งอยู่แล้ว ให้ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก นั้น

บัดนี้ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้พิจารณาเห็นชอบให้ข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ จึงประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ จำนวน ๒ ราย ตามบัญชีรายชื่อแนบท้าย

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ จัดทำเอกสารผลงานตามที่ระบุไว้ในหนังสือส่วนบริหารงานบุคคล ที่ อว ๐๒๐๑.๒/ว๒๒๖๐ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง การคัดเลือกและประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พร้อมเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องส่งให้ส่วนบริหารงานบุคคล ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ประกาศผลการคัดเลือก หากพ้นกำหนดระยะเวลาการจัดส่งผลงานและผู้ขอรับการประเมินยังไม่ส่งผลงาน จะถือว่าสละสิทธิ์ในการเข้ารับการประเมินผลงาน กรณีวันครบกำหนดจัดส่งผลงานเป็นวันหยุดราชการ ให้ดำเนินการจัดส่งผลงานในวันทำการวันแรก ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสจึงกำหนดให้สามารถทักท้วงผลการพิจารณาคัดเลือก และรายละเอียดของผลงานได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศผลการคัดเลือก

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(รองศาสตราจารย์สรนิต ศิลธรรม)

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

บัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ประเมินในตำแหน่ง	ชื่อผลงาน/แนวคิด/สัดส่วนผลงาน
๑	นางสาวชัชฎาพร มีศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๔๓ ส่วนส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี สำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๔๓ ส่วนส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี สำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี	ผลงานเรื่อง การพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป ของสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (กรณีศึกษาพื้นที่ภาคเหนือ) ๑) นางสาวชัชฎาพร มีศรี ๘๐ % ๒) นางสาวอัญชลี งอยผาโล ๑๕ % ๓) นางสาวเกษรรัตน์ วิศว์ไพศาล ๕ % ข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางาน เรื่อง การขยายผลรูปแบบการพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป
๒	นายกรภัทร์ จิตต์จำนงค์	นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๓๔ ส่วนอำนวยการ สำนักบริหารกลาง	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๓๔ ส่วนอำนวยการ สำนักบริหารกลาง	ผลงานเรื่อง การออกแบบงานกราฟิกเพื่องานประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑) นายกรภัทร์ จิตต์จำนงค์ ๑๐๐ % ข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางาน เรื่อง ระบบสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ในการช่วยออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ เพื่อการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

นางสาวच्छฎาพร มีศรี

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน การพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OICP) ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแนวทางคู่มือวิถีเพื่อโอท็อป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ (กรณีศึกษาพื้นที่ภาคเหนือ)

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๐ - กันยายน ๒๕๖๑

๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแนวทางคู่มือวิถีเพื่อโอท็อป มี ๕ เรื่อง ประกอบด้วย กฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โครงการและการบริหาร โครงการภาครัฐ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนผ่านโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) และการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ภายใต้บทบาทของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามแนวทางคู่มือวิถีเพื่อโอท็อป (SM for OTOP Upgrade) โดยมีรายละเอียดในแต่ละเรื่อง ดังนี้

๓.๑. กฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

โครงการพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ระดับต่างๆ ดังนี้

๓.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

แผนงานบูรณาการพัฒนาศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

แนวทางที่ ๑.๓.๑ พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่ต้องการของตลาด

๓.๑.๒ ยุทธศาสตร์กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขับเคลื่อนสังคม ชุมชน ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีเป้าหมายการให้บริการเพื่อผลักดันเทคโนโลยีเพื่อสังคมเชิงนวัตกรรม และเศรษฐกิจฐานราก

กรอบกลยุทธ์สำนักงานกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการบูรณาการและการขับเคลื่อนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เป้าประสงค์ที่ ๑ ใช้ประโยชน์วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์และคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการและชุมชน

๓.๒ โครงการและการบริหารโครงการภาครัฐ

๓.๒.๑ โครงการ (Project)

คำนิยาม

โครงการ (Project) หมายถึง กิจกรรมการใช้ทรัพยากรต่างๆ โดยนำมาลงทุน เพื่อสร้างผลผลิตและผลลัพธ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มผู้รับบริการ โดยกิจกรรมดังกล่าวจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด มีการวางแผนปฏิบัติงานและระบุผู้รับผิดชอบดำเนินการที่ชัดเจน ภายใต้

งบประมาณที่ได้ตั้งไว้ มีการวางแผนเครื่องมือควบคุม ติดตามและการประเมินผลประสิทธิภาพโครงการให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ประเภทของโครงการ

โครงการมีลักษณะที่หลากหลาย การแบ่งประเภทโครงการตามลักษณะของวัตถุประสงค์โครงการนั้น สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท (ปกรณ์ ปริยากร, ๒๕๖๑) ได้แก่

๑) โครงการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว (Improvement project) ทั้งภายในและภายนอกกิจการ ซึ่งหมายความรวมถึง โครงการเพื่อมุ่งที่จะปรับปรุงสมรรถนะด้านต่างๆ ของกลุ่มเป้าหมาย นำไปสู่การปรับปรุงการทำงานของของกลุ่มเป้าหมายหรือพื้นที่เป้าหมายที่มีประสิทธิภาพทำให้สามารถคงบทบาทหน้าที่ของกลุ่มเป้าหมายหรือพื้นที่ในสังคมไว้ได้

๒) โครงการริเริ่มหรือพัฒนานวัตกรรม (Innovative project) ด้านต่างๆ ทั้งในส่วน ของทุน อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เทคโนโลยี ความรู้ วิทยาการ และปัญญาประดิษฐ์ทั้งหลายที่มีคุณค่า อย่างสูงต่อองค์การ

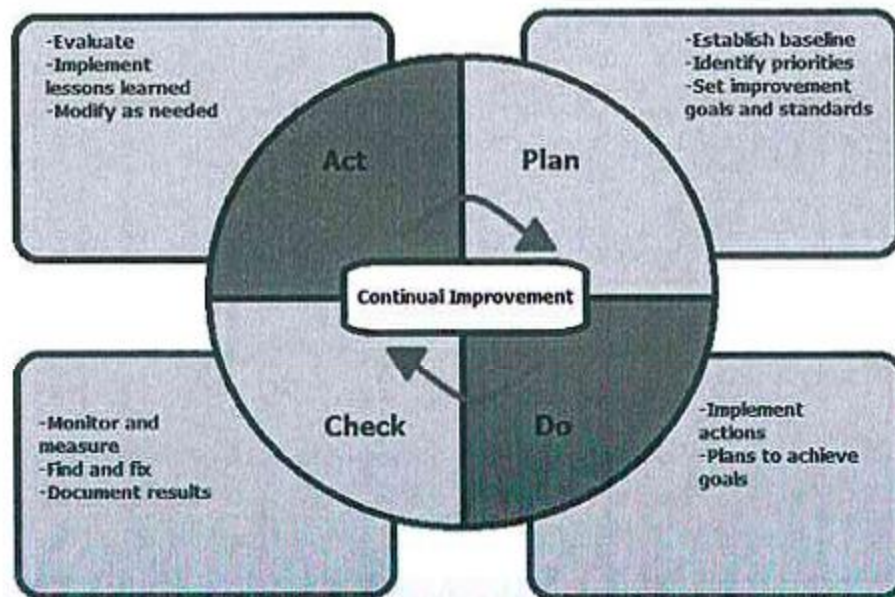
๓) โครงการวิจัยและพัฒนา (Research and Development project or R&D) ลักษณะโครงการที่มุ่งหาหรือคิดค้นให้กับการค้นคว้า การทดลอง การฝึกปฏิบัติ การบุกเบิกหรือนำร่อง (Pilot) ในพื้นที่หรือกลุ่มคนแต่ละประเภท เพื่อหาข้อสรุปที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการในระยะยาว

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการให้มีคุณภาพอ้างอิงตามทฤษฎีของ PDCA หรือ Deming Cycle มี ขั้นตอนโดยสรุป ดังนี้

- PLAN : วิเคราะห์หรือเริ่มโครงการใหม่และวางแผนรายละเอียดโครงการ
- DO : ดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติงานโครงการ
- CHECK : ติดตามการดำเนินโครงการ ทั้งก่อน-ระหว่าง-หลังการดำเนินโครงการ เพื่อดำเนินกลไกการบริหารความเสี่ยงที่ตั้งไว้ เพื่อจัดการปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น
- ACT : ทบทวนตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ประเมินผลโครงการและวิเคราะห์การปรับปรุงกระบวนการ

รูปภาพที่ ๑ ขั้นตอนการดำเนินโครงการตามทฤษฎีของ PDCA

ที่มา : https://nems.nih.gov/about-NEMS/Pages/NEMS_Plan_Do_Check_Act.aspx

โดยเฉพาะโครงการภาครัฐต้องสามารถตอบโจทย์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหรือสามารถแก้ไขประเด็นการพัฒนา/ปัญหาเร่งด่วนที่ได้รับมอบหมายตามนโยบาย เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน บนพื้นฐานกลไกการควบคุมที่มีมาตรฐานเดียวกัน

๓.๒.๒ การบริหารโครงการภาครัฐ (Government Project)

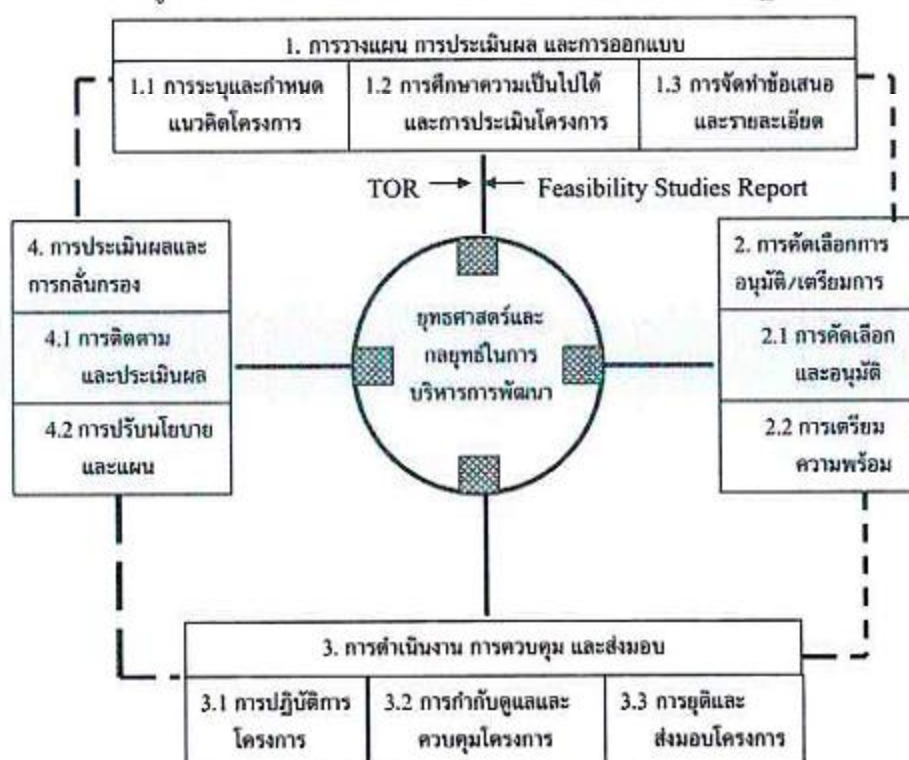
โครงการภาครัฐ มีต้นกำเนิดแนวคิดโครงการ (Project ideas) มาจากข้อกำหนดที่ได้จากนโยบายของรัฐบาลในด้านการบริหารรัฐกิจและการบริหารการพัฒนาเป็นสำคัญ จึงกล่าวได้ว่ายุทธศาสตร์รัฐบาลและกลยุทธ์ของหน่วยงานของรัฐ ถือเป็นจุดศูนย์กลางของวงจรโครงการ จากนั้นจึงมีการดำเนินงานตามวาระหรือขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ๑) ขั้นตอนการวางแผน การประเมิน และการจัดทำโครงการ ได้แก่
 - การระบุและกำหนดแนวคิดโครงการ
 - การศึกษาความเป็นไปได้
 - การวิเคราะห์และการประเมินความเหมาะสมโครงการ
 - การออกแบบหรือการวางแผนในรายละเอียดด้านต่างๆ ของโครงการ
- ๒) ขั้นตอนการคัดเลือก การอนุมัติ และการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงาน ได้แก่
 - การคัดเลือกและอนุมัติโครงการ
 - การเตรียมการด้านต่างๆ หรือการเตรียมความพร้อมในรายละเอียดที่จำเป็นก่อนการดำเนินงาน
- ๓) ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ การควบคุม การยุติและการส่งมอบ ได้แก่
 - การปฏิบัติการตามแผนงานโครงการ
 - การกำกับดูแลและควบคุม
 - การยุติและการส่งมอบโครงการ

- ๔) ขั้นตอนการประเมินผลและการกลั่นกรองในรายละเอียด ได้แก่
 การบริหารและการจัดการโครงการ
 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
 การปรับนโยบายและแผนเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการภาครัฐ
 อื่นๆ ต่อไปในอนาคต (ปกรณ์ ปริยากร, ๒๕๖๑)

กระบวนการบริหารโครงการภาครัฐสามารถแสดงเป็นแผนภาพความเชื่อมโยงได้ตามแสดงดังรูป

รูปภาพที่ ๒ แผนภาพขั้นตอนการบริหารโครงการภาครัฐ

ที่มา : http://planning.pn.psu.ac.th/plan_doc/procedure/docs_procedure/200_1530261702.pdf

๓.๓ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนผ่านแนวทางหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

๓.๓.๑ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” (OTOP)

“หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” หรือ OTOP (One Tamboon One Product) เป็นแนวทางประการหนึ่ง ที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชนให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากโครงการหนึ่งหมู่บ้านหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OVOP; One Village One Product) ที่ประสบความสำเร็จของญี่ปุ่น โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่ สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น สามารถจำหน่ายในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ โดยมีหลักการ พื้นฐาน ๓ ประการ คือ

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global) : หลักการสร้างผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น
- พึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self-Reliance-Creativity) : หลักพึ่งพาตนเองของคนท้องถิ่น การพัฒนาของปัจเจกบุคคลโดยใช้ศักยภาพของพื้นที่

- การสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) : หลักการพัฒนาตนเองให้พ้นจากความยากจนโดยไม่พึ่งพาเพียงความช่วยเหลือจากรัฐ

รูปภาพที่ ๓ แผนภาพความเชื่อมโยงแนวคิดพื้นฐานการพัฒนา OVOP

ที่มา: <https://www.mdpi.com/2077-1050/10/12/4485/pdf>

นิยามของผลิตภัณฑ์ OTOP ไม่ได้หมายถึงตัวสินค้าเพียงอย่างเดียวแต่เป็นกระบวนการทางความคิดรวมถึง การบริการ การดูแลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรักษาภูมิปัญญาไทย การท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มี คุณภาพ มีจุดเด่น จุดขายที่รู้จักกันแพร่หลายไปทั่วประเทศและทั่วโลก (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิจิตร, ๒๕๖๐)

๓.๓.๒ ผลิตภัณฑ์ OTOP

กรมพัฒนาชุมชน, ๒๕๕๘ ได้ให้ความหมายของผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำมาลงทะเบียน ผลิตภัณฑ์ OTOP ได้ว่าต้องแสดงถึงภูมิปัญญาไทยและวัตถุดิบที่นำมาผลิตต้องไม่ผิดกฎหมาย ไม่เป็นสินค้าที่ เลียนแบบ ดัดแปลง นำเข้า หรือนำเข้าเพื่อดัดแปลงหรือละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ไม่เป็นสินค้าที่ก่อ อันตรายอย่างร้ายแรงต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม รวมทั้งไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม และกรณี เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีกฎหมายบังคับต้องได้รับอนุญาตให้ผลิต โดยได้จำแนกเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

- ประเภทอาหาร (ผลผลิตทางการเกษตรบริโภคสด/เป็นวัตถุดิบและผ่านการแปรรูปเบื้องต้น)
- ประเภทเครื่องดื่ม (กลุ่มที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์)
- ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (ยาจากสมุนไพร/เครื่องสำอางสมุนไพร/วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน)
- ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย
- ประเภทของใช้ ของตกแต่งและของที่ระลึก (ไม้/จักสาน/ดอกไม้ประดิษฐ์/วัสดุจากเส้นใยธรรมชาติ/โลหะ/เซรามิค/เครื่องปั้นดินเผา/เคหะสิ่งทอ/อื่นๆ)

ทั้งนี้ กรมพัฒนาชุมชน ได้จัดกลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP ออกเป็น ๔ ลำดับชั้น (Quadrant) โดยแต่ละลำดับชั้นจะมีลักษณะผลิตภัณฑ์และรายละเอียดการส่งเสริมและแนวทางการพัฒนาเฉพาะกลุ่มที่แตกต่างกันไป ดังนี้

กลุ่ม A : ดาวเด่นสู่สากล สินค้ามีคุณภาพ ราคาสูงและผลิตได้ปริมาณมาก

กลยุทธ์การพัฒนา : ส่งเสริมทำวิจัยตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค การเชื่อมโยงเครือข่ายทางการตลาด เพิ่มช่องทางการจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ ทั้งตลาด Modern Trade และ E-commerce พัฒนาสินค้าให้มีเอกลักษณ์เฉพาะ (Uniqueness) และสร้างมูลค่าเพิ่มให้สอดคล้องกับความต้องการตลาด

กลุ่ม B : อนุรักษ์สร้างคุณค่าในกลุ่มลูกค้าเฉพาะ (คุณภาพ/ราคาสูง)ปริมาณผลิตมีน้อย

กลยุทธ์การพัฒนา : สร้างคุณค่าของสินค้าด้วยเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและสร้างความคุ้มค่าในการรอกอย (Limited Edition) และสร้างตราสินค้าให้เป็นที่รู้จัก ส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่ทายาทรุ่นใหม่ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยอดขาย ส่งเสริมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (IP) สิ่งป่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อประโยชน์การตลาด

กลุ่ม C : พัฒนาเข้าสู่ตลาดการแข่งขัน (คุณภาพ/ราคาต่ำ) ปริมาณผลิตมีมาก

กลยุทธ์การพัฒนา : พัฒนาระบบการผลิตอย่างเป็นระบบ เพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุน ลดการสูญเสีย ได้มาตรฐานสากลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (Product Development) พัฒนานวัตกรรม การบรรจุหีบห่อ พัฒนาตราสินค้าและปรับโฉมให้ทันสมัย ใช้ช่องทาง E-commerce ในการกระจายสินค้า

กลุ่ม D : ปรับตัวเข้าสู่ห่วงโซ่คุณค่าการผลิต (คุณภาพ/ราคาต่ำ) ปริมาณผลิตมีน้อย

กลยุทธ์การพัฒนา : สร้างเสริมศักยภาพและทักษะฝีมือเพิ่มจากเดิม ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และวิธีรักษาคุณภาพตามมาตรฐาน ส่งเสริมการจัดคู่ระหว่างผู้รับจ้างผลิตและผู้จำหน่ายสินค้า ส่งเสริมตลาดระดับท้องถิ่น

ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒ มีการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ OTOP ทั้งหมดจำนวน ๑๘๓,๓๐๖ ผลิตภัณฑ์ โดยเป็นผลิตภัณฑ์ในกลุ่ม D มากที่สุด จำนวน ๑๓๙,๐๘๙ ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น ๗๕.๘๘% รองลงมา คือกลุ่ม C จำนวน ๒๕,๓๓๐ ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น ๑๓.๘๒% ดังแสดงตามตาราง ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มายกระดับผู้ประกอบการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้คุณภาพและสามารถยกระดับกระบวนการผลิตตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับและเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิต เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพื่อให้ผู้ผลิตสามารถยกระดับการผลิตขึ้นไปถึงระดับการผลิตที่ใกล้เคียงกับภาคอุตสาหกรรมในลำดับต่อไป

ตารางที่ ๑ ข้อมูลการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ OTOP ของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึง ๒๕๖๒

ภูมิภาค/Quadrant	A	B	C	D	รวม (ผลิตภัณฑ์)
ภาคเหนือ	๒,๔๖๒	๒,๕๒๐	๖,๓๗๘	๒๙,๑๖๐	๔๐,๔๖๐
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑,๘๓๓	๒,๔๗๔	๖,๖๙๗	๕๑,๒๔๑	๖๒,๒๔๕
ภาคกลาง	๓,๑๘๗	๒,๐๗๖	๖,๘๐๗	๒๖,๑๓๒	๓๘,๒๐๒
ภาคตะวันออก	๗๓๐	๑,๓๖๘	๒,๕๙๒	๑๒,๓๓๓	๑๗,๐๒๓
ภาคใต้	๖๓๙	๙๐๗	๑,๙๔๐	๑๔,๐๗๙	๑๗,๕๖๕
ภาคใต้ชายแดน	๔๐๕	๒๘๖	๙๑๖	๖,๑๔๔	๗,๗๕๑
รวม (ผลิตภัณฑ์)	๙,๒๕๖	๙,๖๓๑	๒๕,๓๓๐	๑๓๙,๐๘๙	๑๘๓,๓๐๖

ที่มา: สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน กรมพัฒนาชุมชน, ๒๕๖๒

๓.๓.๓ ผู้ประกอบการ OTOP

กรมพัฒนาชุมชน, ๒๕๕๘ ได้ให้ความหมายของ ผู้ประกอบการที่สามารถจดทะเบียน เป็น ผู้ประกอบการ OTOP ได้นั้น ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตชุมชน เป็นผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว เป็นผู้ผลิต ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางและขนาดย่อม โดยต้องเข้าเงื่อนไขการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น ใช้แรงงาน ในชุมชน ใช้วัตถุดิบในชุมชน ชุมชนมีส่วนในการบริหารจัดการและ/หรือชุมชนได้รับประโยชน์ โดยสถานที่ ผลิตของผู้ประกอบการต้องตั้งอยู่ภายในอำเภอ/เขต ที่ขอลงทะเบียน และผู้ผลิต ผู้ประกอบการและสมาชิก กลุ่มต้องมีสัญชาติไทย ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒ มีกลุ่มผู้ประกอบการจดทะเบียนเป็น ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน ๘๕,๒๒๐ ราย โดยเป็นกลุ่มผู้ผลิตชุมชนมากที่สุด จำนวน ๔๗,๗๙๖ ราย และ มีผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจดทะเบียนมากที่สุด จำนวน ๓๔,๒๐๖ ราย

ตารางที่ ๒ ข้อมูลการจดทะเบียนผู้ประกอบการ OTOP ของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึง ๒๕๖๒

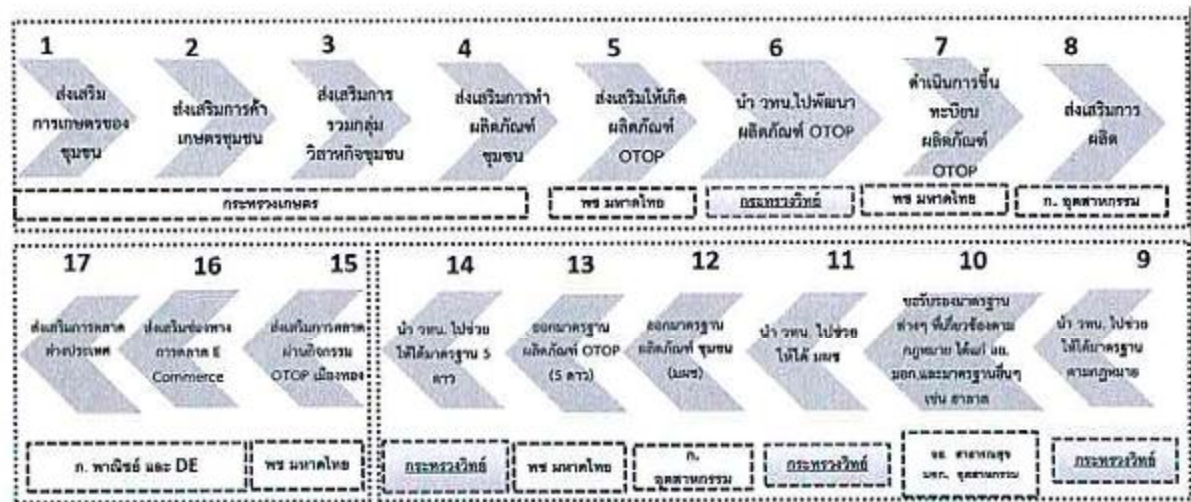
ภูมิภาค /ประเภทสถานประกอบการ	รายเดียว	กลุ่มผู้ผลิตชุมชน	SMEs	รวม (ราย)
ภาคเหนือ	๘,๐๐๖	๔,๐๑๖	๒๖๗	๑๒,๒๘๙
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔,๔๓๔	๒๔,๐๕๐	๒๒๒	๓๔,๒๐๖
ภาคกลาง	๔,๔๑๖	๕,๕๙๖	๕๒๑	๑๐,๕๓๓
ภาคตะวันออก	๓,๗๐๕	๒,๓๘๘	๑๑๓	๖,๒๐๖
ภาคใต้	๔,๑๗๙	๓,๖๘๕	๗๗	๗,๙๔๑
ภาคใต้ชายแดน	๔๗๑	๓,๐๖๑	๑๓	๔,๐๔๕
รวม (ราย)	๓๖,๒๑๑	๔๗,๗๙๖	๑,๒๑๓	๘๕,๒๒๐

ที่มา: สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน กรมพัฒนาชุมชน, ๒๕๖๒

๓.๔ การพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ภายใต้บทบาทของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป (STI for OTOP Upgrade)

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากโดยกระตุ้นการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชากรผ่านการพัฒนาคุณภาพ และกระตุ้นยอดขายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของประเทศไทยได้ แผนงานบูรณาการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง มีหน่วยงานร่วมผลักดัน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมพัฒนาชุมชน ในฐานะเจ้าภาพแผนบูรณาการฯ ร่วมด้วย หน่วยพัฒนาต้นน้ำ ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย หน่วยพัฒนากลางน้ำ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ (สถาบันอุดมศึกษา) และหน่วยพัฒนาปลายน้ำ กระทรวงพาณิชย์ โดยดำเนินโครงการพัฒนาตามบทบาทและภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ดังรูปภาพแสดงความเชื่อมโยง

รูปภาพที่ ๔ แผนภาพความเชื่อมโยงการบูรณาการงานพัฒนา OTOP ของประเทศไทยตามบทบาทและภารกิจของแต่ละหน่วยงาน

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) โดยได้กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ภายใต้ยุทธศาสตร์ ผลักดันเทคโนโลยีเพื่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และแผนการดำเนินงานสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ดังรูปภาพ

รูปภาพที่ ๕ แผนการดำเนินงานสำคัญ (Strategic Base วท.) ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑

แผนการดำเนินงานสำคัญ : Strategic Base วท. ปี 2561				
ยุทธศาสตร์ วท.	1 บ่มเพาะนวัตกรรมเพื่ออนาคตและพัฒนากำลังคน วทน.	2 บริหารจัดการงานวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมในอาเซียนและนานาชาติ	3 ขับเคลื่อนโครงการ วทน. ขนาดใหญ่ และโครงสร้างพื้นฐาน	4 พัฒนาศูนย์วิจัยนวัตกรรม
ร่างแผนงานสำคัญ วท. ปี 2561	1. การสนับสนุนทุนวิจัยและเพชฌัญญู	5. การวิจัยเพื่อเศรษฐกิจ 5.1 อาหาร เกษตรเทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีการแพทย์ 5.2 เศรษฐกิจดิจิทัลและข้อมูล 5.3 ระบบโลจิสติกส์ 5.4 การบริการมูลค่าสูง 5.5 พลังงาน 5.6 อื่นๆ	8. โครงสร้างพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ (NQI) 9. อุตสาหกรรมเทคโนโลยีอุตสาหกรรมไทยและตลาด 10. ศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต (Future Hub) 11. ระบบดาวเทียมสำรวจเพื่อการพัฒนาม (THEOS-2) 12. โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ 13. โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีชีวเคมี	14. การพัฒนาย่านธุรกิจนวัตกรรมวอโร (Start up & Innovation District) 15. เมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innovation City) 16. เขตนวัตกรรมเมืองเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) 17. ศูนย์วิทยาศาสตร์
	2. การสร้างความรู้และนวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3. การพัฒนา Startup (หลักสูตรพัฒนา Startup) 4. Talent Mobility	6. การวิจัยเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม 6.1 สิ่งแวดล้อมและสังคมไทยในศตวรรษที่ 21 6.2 สุขภาพและคุณภาพชีวิต 6.3 อื่นๆ 7. การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานของประเทศไทย (Platform Technology) 7.1 เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) 7.2 เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital technology) 7.3 อื่นๆ		18. การยกระดับ SMEs (เช่น ITAP, ศูนย์นวัตกรรม) 19. การพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ (Startup) 20. การพัฒนาศูนย์วิจัยและนวัตกรรม (OTOP Upstart) (เช่น ศูนย์วิจัยเพื่อ OTOP) 21. พัฒนาศูนย์วิจัยและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation Center for Technology and Innovation) 22. การบริหารจัดการทรัพยากร 23. การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนและสังคม (คลินิกเทคโนโลยีหมู่บ้านมหาวิทยาลัย)

โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ดำเนินการร่วมกันประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สป.วท.) กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

สำนักงานนิเวศวิทยาระดับชาติ (สทช.) และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) ภายใต้คณะทำงานยกระดับโอท็อปด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STI for OTOP Upgrade) (ภาคผนวก ข) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ได้กำหนดแนวทางการยกระดับผู้ประกอบการและสินค้า ในรูปแบบ “คู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป (STI for OTOP Upgrade)” เพื่อสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ OTOP โดยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าและบริการ โดยเฉพาะในสาขาที่ตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยให้บริการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ใน ๖ ด้าน ประกอบด้วย

๓.๔.๑ ประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ตามแนวทางคู่มือวิทย์ ๖ ด้าน

● พัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ :

พัฒนาให้ให้เกิดผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ ที่ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของรายได้ของผู้ประกอบการ OTOP โดยใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม พร้อมกับเทคโนโลยีพร้อมใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ โดยคำนึงถึงศักยภาพและความเหมาะสมของวัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่น ผลก็คือสามารถสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์ ก่อให้เกิดทางเลือกใหม่ให้กับผู้บริโภคนั่นเอง

● พัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์ :

บรรจุภัณฑ์เป็นเรื่องสำคัญและเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ OTOP ตั้งแต่ขั้นตอนการบรรจุ (Packing) การขนส่ง (Transportation) และการยืดอายุ (Preservation) การพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์ในผลิตภัณฑ์ OTOP เป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใช้สิ่งห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ตามหลักความถูกต้องทางกฎหมาย หลักสุขอนามัย การลดต้นทุนด้านบรรจุภัณฑ์ให้ผู้ประกอบการและการสร้างแรงจูงใจที่จะซื้อสินค้าด้วยดีไซน์ที่เป็นเอกลักษณ์ของบรรจุภัณฑ์

● พัฒนาและออกแบบกระบวนการผลิต :

ปรับปรุงกระบวนการผลิตยกระดับการผลิตให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ให้เกิดความคุ้มค่า คุ้มทุน ลดการเกิดของเสียในกระบวนการผลิตและการจัดการของเสีย ถูกหลักมาตรฐานผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงการปรับปรุงรสชาติและเนื้อสัมผัสใน OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม และขั้นตอนการออกแบบดีไซน์ ตกแต่ง ใน OTOP ประเภทผ้าและของตกแต่ง

● พัฒนามาตรฐาน :

ผลักดันให้ผู้ประกอบการ OTOP ที่ร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจอันถูกต้องด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น GMP ออย. มผช. เป็นต้น และเป็นพี่เลี้ยงช่วยผลักดันให้ผู้ประกอบการที่มีความพร้อมเข้าสู่การยื่นขอรับรองมาตรฐาน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค และเป็นใบเบิกทางให้สามารถเข้ารับการคัดสรรของหน่วยงานสนับสนุน เช่น กรมการพัฒนาชุมชน ต่อไป

● พัฒนาและออกแบบเครื่องจักร :

เน้นการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรพร้อมใช้ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสถาบันการศึกษาไปเพิ่มกำลังการผลิตให้กับผู้ประกอบการ OTOP ที่มีความต้องการขยายกำลังการผลิตผลิตภัณฑ์ ผลของการสนับสนุนคือ ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ลดอัตราการสูญเสียของวัตถุดิบ

- พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบต้นน้ำ :

เป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ประกอบการ OTOP ในการคัดเลือกและปรับปรุงคุณภาพวัตถุดิบการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP การเลือกแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่น่าเชื่อถือ การส่งตัวอย่างวัตถุดิบไปวิเคราะห์ ทดสอบในห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล เพื่อวัดปริมาณสิ่งปนเปื้อนที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน

๓.๔.๒ กลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ตามแนวทางคูปองวิทย์

- กลุ่ม New OTOP (กลุ่มที่ยังไม่ได้จดทะเบียนเป็น OTOP)
- กลุ่ม Existing (กลุ่ม OTOP ที่จดทะเบียนกับกรมการพัฒนาชุมชนแล้ว)
- กลุ่ม Growth (กลุ่ม OTOP ที่เป็นผู้ประกอบการ บริษัท ห้างหุ้นส่วน)

๓.๔.๓ กระบวนการให้บริการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ตามแนวทางคูปองวิทย์

(๑) รับสมัครผู้ประกอบการ ผ่านช่องทาง STI-Solution Center เช่น MOST Call Center ๑๓๑๓ หรือสมัครด้วยตัวเองในงาน OTOP วท. สัญจร

โดยการจัดกิจกรรม OTOP สัญจรในแต่ละปีงบประมาณ หน่วยงานร่วมบูรณาการภายใต้คณะทำงานยกระดับโอท็อปด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STI for OTOP Upgrade) จะดำเนินการหารือและแบ่งพื้นที่จัดกิจกรรม เพื่อลดความซ้ำซ้อนของงานและกระจายการพัฒนาให้ทั่วถึง โดยมีเป้าหมายการจัดกิจกรรมให้ครบ ๗๖ จังหวัด ภายในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดจัดกิจกรรม OTOP สัญจร จำนวน ๑๔ ครั้ง ใน ๑๔ จังหวัด ประกอบด้วย

ภาคเหนือ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก อุตรดิตถ์ และเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา มหาสารคาม และสกลนคร

ภาคกลาง ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นครปฐม และนครสวรรค์

ภาคตะวันออก ๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี

ภาคใต้ ๓ จังหวัด ได้แก่ นครศรีธรรมราช พัทลุง และนราธิวาส

โดยสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรม OTOP สัญจร จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ตาก อุตรดิตถ์ มหาสารคาม สกลนคร นครศรีธรรมราช และนราธิวาส

(๒) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร ว่ามีคุณสมบัติและหลักฐานครบถ้วน และมีความชัดเจนในประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับกรอบการสนับสนุนตามแนวทางคูปองวิทย์

(๓) กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดำเนินการจับคู่ (Matching) ความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์กับที่ปรึกษาในหน่วยงานเครือข่ายกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ที่มีความเชี่ยวชาญตรงกับประเด็นปัญหา ดังนี้

- สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พัฒนาโดยเน้นการนำเทคโนโลยีพร้อมใช้จากเครือข่ายมหาวิทยาลัยและเน้นกลุ่มผู้ประกอบการผ้าและเครื่องแต่งกาย
- กรมวิทยาศาสตร์บริการ เน้นพัฒนากลุ่มผู้ประกอบการสมุนไพรและของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก โดยใช้ศักยภาพนักวิจัยในหน่วยงาน

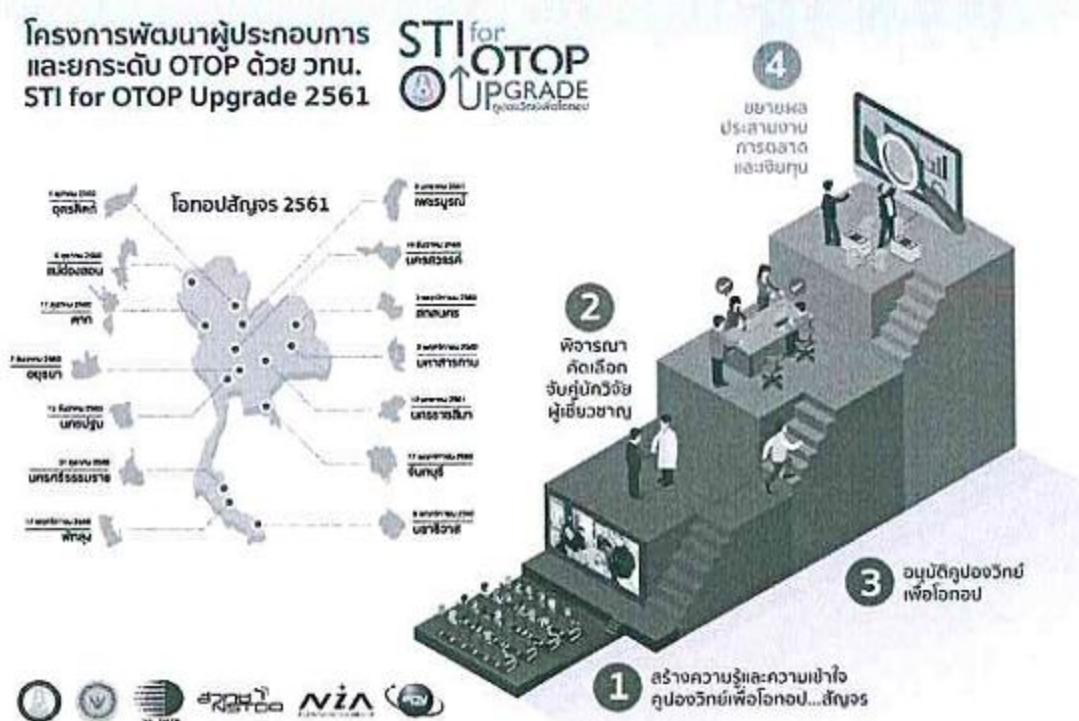
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เน้นพัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ โดยใช้ศักยภาพนักวิจัยในหน่วยงาน
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ เน้นให้การสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ในลักษณะคู่มือนวัตกรรม

จากนั้นทำการพัฒนาข้อเสนอและแผนพัฒนาผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ร่วมกับที่ปรึกษา และ/หรือนักวิจัย

(๔) กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดำเนินการพิจารณาข้อเสนอและแผนพัฒนาผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และอนุมัติงบประมาณแก่ที่ปรึกษาโครงการ

(๕) ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินการพัฒนาผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

รูปภาพที่ ๖ แผนภาพขั้นตอนให้บริการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ตามแนวทางคู่มือวิทย์ (กรณีศึกษาปี พ.ศ. ๒๕๖๑)

๓.๔.๔ ผลการดำเนินงานในภาพรวมของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการให้บริการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ตามแนวทางคู่มือวิทย์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒

จากการร่วมกันให้บริการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP ภายใต้แนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป หรือ STI for OTOP Upgrade โดยมีหน่วยงานบูรณาการร่วมภายใต้ขอบเขตและระเบียบของแต่ละหน่วยงาน จำนวน ๔ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สป.วท.) กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) โดย สรุปผลการดำเนินงาน มีผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาภายใต้แนวทางนี้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้น ๑,๖๕๘ ราย แบ่งเป็นผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๗๗๒ ราย ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน ๒๕๐ ราย ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน ๓๑๒ ราย และประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก จำนวน ๓๒๔ ราย สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓ จำนวนผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาภายใต้แนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป
ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึง ๒๕๖๒ จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยดำเนินงาน	จำนวนผู้ประกอบการจำแนกรายปี พ.ศ.			
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๐-๒๕๖๒
สำนักงานปลัดกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑๗๖	๑๘๓	๑๘๑	๕๔๐
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	๑๓๐	๒๐๘	๒๐๕	๕๔๓
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	๔๐๐	๑๖๓	๐	๕๖๓
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	๑๒	๐	๐	๑๒
รวม (ราย)	๗๑๘	๕๕๔	๓๘๖	๑,๖๕๘

ตารางที่ ๔ จำนวนผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาภายใต้แนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป
ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึง ๒๕๖๒ จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์

หน่วยดำเนินงาน	จำนวนผู้ประกอบการจำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์				
	อาหารและ เครื่องดื่ม	สมุนไพร	ผ้า	ของใช้	รวม
สำนักงานปลัดกระทรวง วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	๒๓๙	๕๗	๑๕๖	๘๘	๕๔๐
กรมวิทยาศาสตร์ บริการ	๑๔๑	๑๑๙	๑๑๙	๑๖๔	๕๔๓
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่ง ประเทศไทย	๓๘๗	๗๑	๓๔	๗๑	๕๖๓
สำนักงานนวัตกรรม แห่งชาติ	๕	๓	๓	๑	๑๒
รวม (ราย)	๗๗๒	๒๕๐	๓๑๒	๓๒๔	๑,๖๕๘

๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นหนึ่งในโครงการภาครัฐประเภทโครงการพัฒนา มีขั้นตอนการบริหารโครงการคล้ายคลึงกับโครงการภาครัฐอื่นๆ องค์ประกอบการบริหารและขับเคลื่อนโครงการที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ สำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ เครือข่ายสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนการบริหารโครงการและผลการดำเนินโครงการมีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) มีต้นกำเนิดหรือแนวความคิดมาจากการรับนโยบายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ที่มุ่งเป้าลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก มุ่งเน้นเพิ่มรายได้ให้ประชากรผู้มีรายได้น้อยหรือประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน (Poverty line) (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๒) โดยสำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หนึ่งในหน่วยงานร่วมบูรณาการภายใต้คณะทำงานยกระดับโอท็อปด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STI for OTOU Upgrade) นำบริบทของปัญหาเชื่อมโยงกับหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในการพัฒนาและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยใช้ศักยภาพของบุคลากรในเครือข่ายสถาบันการศึกษาที่มีองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีพร้อมใช้ ในการยกระดับผู้ประกอบการ OTOP ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายโครงการ โดยจัดค่าของงบประมาณโครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (โครงการระยะ ๕ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพื่อรองรับงบประมาณจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง แนวทางที่ ๑.๓.๑ พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่ต้องการของตลาด ผ่านกลไกการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมภายใต้แนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป (STI for OTOU Upgrade) งบประมาณดำเนินโครงการ ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔.๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์โอท็อปด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ใน 6 ด้าน คือ พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบ กระบวนการผลิต นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ มาตรฐาน บรรจุภัณฑ์ และเครื่องจักร
- ๒) เพื่อพัฒนาคุณภาพ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพ และเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์โอท็อปที่ได้รับการพัฒนา

๔.๑.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : พัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีศักยภาพด้านการผลิต ผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของ ตลาด ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน ๑๐๐ ราย (๑๔๐ ผลิตภัณฑ์)

เชิงคุณภาพ : ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์โอท็อปที่ได้รับการยกระดับด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีรายได้เพิ่มขึ้น ๑๐%

๔.๑.๔ กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการ OTOP Quadrant C ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาชุมชน ในพื้นที่ ๗ จังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ จังหวัดตาก จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดนราธิวาส

๔.๑.๕ ระยะเวลาดำเนินงาน : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

๔.๑.๖ งบประมาณ :

- งบดำเนินงานค่าใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- เงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ๔๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔.๑.๗ หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๒.๑ การกำหนดแผนปฏิบัติงานโครงการ

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับการอนุมัติแผนปฏิบัติงานโครงการ (ภาคผนวก ค) ที่ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยภายใต้โครงการ จำนวน ๔ กิจกรรม ได้แก่

- ๑) จัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือกิจกรรม OTOP สัญจร ใน ๗ จังหวัดเป้าหมาย
- ๒) พัฒนาและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้
 - ๒.๑) ขออนุมัติข้อกำหนดและขอบเขตของงานการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑
 - ๒.๒) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาและคัดเลือกข้อเสนอโครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ของสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
 - ๒.๓) คัดเลือกและสนับสนุนงบประมาณให้เครือข่ายสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ใน ๓ กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดตามขอบเขตงาน
- ๓) ติดตามและประเมินผล ดำเนินการประเมินผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจจากการยกระดับผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมขยาย
- ๔) ดำเนินกิจกรรมการขยายผลและทดสอบตลาด สำหรับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นภายในโครงการ

รูปภาพที่ ๗ แผนผังแสดงกระบวนการดำเนินงานโครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔.๒.๒ กระบวนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการ

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการให้บริการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป (STI for OTOP Upgrade) (รายละเอียดตามข้อที่ ๓.๔.๓) ประกอบด้วยกิจกรรมภายใต้โครงการ จำนวน ๔ กิจกรรม มีวิธีการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมดังนี้

๑) จัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือกิจกรรม OTOP สัญจร ใน ๗ จังหวัดเป้าหมาย ร่วมกับ สถาบันการศึกษาเครือข่าย จำนวน ๗ แห่ง ดำเนินการจัดกิจกรรม รายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์: สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมกิจกรรม บริการคำปรึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และรับสมัครผู้ประกอบการที่มีความประสงค์จะรับบริการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป (STI for OTOP Upgrade)

กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการ OTOP Quadrant C ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาชุมชน จำนวน ๗๐๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ : ๗ จังหวัดเป้าหมาย

ภาคเหนือ: อุตรดิตถ์ แม่ฮ่องสอน ตาก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: มหาสารคาม สกลนคร

ภาคใต้ : นครศรีธรรมราช

ภาคใต้ชายแดน: นราธิวาส

รายละเอียดกิจกรรม : กิจกรรมในงานประกอบด้วย

๑.๑) การแนะนำให้ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมกิจกรรมทราบถึงบทบาท ภารกิจ และบริการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑.๒) การบรรยายและเสวนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการยกระดับโอท็อปด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จากวิทยากรและนักวิจัยจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาจารย์จากสถาบันการศึกษา และวิทยากรจากหน่วยงานระดับจังหวัด เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ประชาธิปไตยสามัคคีประจำจังหวัด เป็นต้น

๑.๓) บริการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาโอท็อปจากวิทยากรและนักวิจัยจาก กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอาจารย์จากสถาบันการศึกษา และรับสมัครผู้ประกอบการเข้าร่วม พัฒนาลิขสิทธิ์ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป

๑.๔) นิทรรศการตัวอย่างการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม พัฒนาลิขสิทธิ์ โอท็อปจากหน่วยงานกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ร่วมบูรณาการงานพัฒนา OTOP ตามแนวทาง คู่มือวิทย์และหน่วยงานเครือข่ายสถาบันการศึกษาและคลินิกเทคโนโลยี

๑.๕) บริการให้คำปรึกษาด้านไปแกรมสินเชื่อและการเงินเพื่อผู้ประกอบการชุมชนจาก ธนาคารในพื้นที่และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมกิจกรรม OTOP สัญจร ถือว่าเป็นผู้ได้รับการสร้างความรู้ความเข้าใจใน บทบาทและการให้บริการพัฒนาลิขสิทธิ์ของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และได้รับความรู้ในการ พัฒนาลิขสิทธิ์ชุมชนโดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเบื้องต้น ซึ่งผู้ประกอบการที่ยื่นใบสมัคร เพื่อรับบริการคู่มือเพื่อโอท็อปจะได้รับการพิจารณาจับคู่กับผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการ ขอรับ การสนับสนุนตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อปในลำดับต่อไป

๒) พัฒนาและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

กิจกรรมพัฒนาและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็น กิจกรรมหลักสำหรับการตอบเป้าหมายและตัวชี้วัด ซึ่งจะวัดผลความสำเร็จของโครงการประกอบด้วย กิจกรรมย่อยและรายละเอียด ดังนี้

๒.๑) ขออนุมัติข้อกำหนดและขอบเขตของงานการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาและ ยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เป็นโครงการที่ดำเนินการพัฒนาลิขสิทธิ์ OTOP โดยใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากสถาบันการศึกษาเครือข่ายที่ผ่านการคัดเลือกและพิจารณาแล้วว่าสามารถรับประเด็น ปัญหาของผู้ประกอบการที่สมัครเข้ารับบริการคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อปในแต่ละปี ไปแก้ไขปรับปรุงให้ผลิตภัณฑ์ ของผู้ประกอบการได้คุณภาพ มาตรฐานและขายได้จริงในท้องตลาด ซึ่งขั้นตอนการพิจารณาสนับสนุน งบประมาณต้องถูกกำกับภายใต้ข้อกำหนด ขอบเขตงานและหลักเกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณที่ชัดเจน โดยข้อกำหนดและขอบเขตงานที่ได้รับอนุมัติในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ภาคผนวก ง) มีสาระสำคัญดังนี้

(๑) การกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ประกอบการที่ขอรับสนับสนุนงบประมาณ โดย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการกำหนดที่มาของกลุ่มผู้ประกอบการที่อาจารย์จากสถาบันการศึกษา

เครือข่าย โดยต่อไปนี้จะเรียกว่า “ที่ปรึกษาโครงการ” จะสามารถนำประเด็นปัญหาที่ผู้ประกอบการระบุในแบบฟอร์มใบสมัครขอรับคู่มือเพื่อโอท็อป (STI Coupon for OTOP Upgrade) (ภาคผนวก จ) ไปพัฒนาข้อเสนอโครงการร่วมกับผู้ประกอบการ เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุน จำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่

(๑.๑) ผู้ประกอบการที่สมัครขอรับบริการคู่มือเพื่อโอท็อป จากการจัดกิจกรรม OTOP สัญจร ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ใน ๑๔ จังหวัดเป้าหมาย โดย สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะพิจารณาให้การสนับสนุนผู้ประกอบการ ในพื้นที่ ๗ จังหวัด ที่สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเป็นเจ้าภาพในลำดับแรก

(๑.๒) ผู้ประกอบการที่ได้รับบริการคู่มือเพื่อโอท็อป ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ ที่มีความประสงค์จะยกระดับผลิตภัณฑ์ด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มเติมเป็นปีที่ ๒

(๑.๓) สถาบันการศึกษาที่เสนอขอรับการสนับสนุนผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมภูมิภาค” ใน ๕ ภูมิภาค ที่สำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจัดขึ้น

ทั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเป็นผู้คัดกรองใบสมัครของผู้ประกอบการและพิจารณาจับคู่ (Matching) กับที่ปรึกษาโครงการในแต่ละสถาบันการศึกษา โดยพิจารณาจากศักยภาพด้านวิชาการและความเชี่ยวชาญแต่ละแขนงของสถาบันศึกษานั้นๆ เป็นหลัก

(๒) ขอบเขตของงาน

สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ต้องปฏิบัติตามขอบเขตของงานที่กำหนดไว้ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๒.๑) ทำการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) ของผลิตภัณฑ์และสถานะกิจการของผู้ประกอบการ เพื่อวินิจฉัยปัญหาที่แท้จริงร่วมกับผู้ประกอบการ หากพบว่าเป็นประเด็นปัญหาที่ไม่ตรงกับใบสมัคร ให้แจ้งผู้ประกอบการทราบและลงนามกำกับการเปลี่ยนแปลงประเด็นปัญหาในใบสมัครจริง

(๒.๒) จัดทำแนวทางการพัฒนาและยกระดับตามประเด็นปัญหา/พัฒนา ที่ได้มีการวิเคราะห์และวินิจฉัยร่วมกับผู้ประกอบการ และจัดหาคณะที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญที่สามารถแก้ไขและพัฒนาผู้ประกอบการตามแนวทางการที่ได้วินิจฉัย (ที่ปรึกษา ๑ คน สามารถเป็นที่ปรึกษาให้ผู้ประกอบการไม่เกิน ๓ ราย และเป็นที่ปรึกษาที่ไม่ติดค้างสงงานที่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จในปีที่ผ่านมา)

(๒.๓) จัดทำข้อเสนอโครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามรูปแบบที่กำหนดเป็นรายโครงการหรือเป็นชุดโครงการแยกตามประเภทผลิตภัณฑ์ หรือแยกตามพื้นที่ พร้อมแนบหลักฐานตามที่ระบุไว้ (กรณีเป็นข้อเสนอจากกลุ่มที่ ๒ โครงการต่อเนื่อง ปีที่ ๒ ต้องแนบใบสมัครใบเดิม และกรณีเป็นข้อเสนอโครงการ กลุ่มที่ ๓ ที่เสนอผ่านการประชุมจัดเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมภูมิภาค” ต้องแนบใบสมัครของผู้ประกอบการตามแบบฟอร์มที่กำหนด

(๒.๔) ส่งมอบรายงานฉบับสมบูรณ์ภายใน ๑๕ วันหลังสิ้นสุดโครงการ ตามรูปแบบรายงานฉบับสมบูรณ์ที่สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกำหนด ทั้งนี้ ต้นแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องทุ่นแรง และอื่นๆ ที่พัฒนาขึ้นในโครงการ ให้เก็บไว้ที่สถานประกอบการที่ร่วมโครงการ เพื่อรอรับการตรวจประเมินภายหลังสิ้นสุดโครงการ เป็นระยะเวลา ๑ ปี

(๒.๕) สถาบันการศึกษาที่เป็นคณะที่ปรึกษาต้องให้ความร่วมมือในการเข้ารับการตรวจ ติดตามหรือเดินทางมาเสนอหรือรายงานตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกำหนดขึ้น รวมทั้งการประเมินผลโครงการ และการนำผลงานมาจัดแสดงในงานหรือสถานที่ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกำหนด อย่างน้อย ๑ ครั้ง

(๓) หลักเกณฑ์การพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ

(๓.๑) โครงการที่จะได้รับสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการพัฒนาผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ OTOP ตามแนวทางคูปองวิทย์ ต้องเป็นโครงการที่นำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป ๖ ประเด็นมาใช้ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดระดับเดียวกันและ/หรือเพิ่มโอกาสทางการตลาดในระดับสูงขึ้น มุ่งเน้นการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ไม่เป็นโครงการที่รับงบประมาณซ้ำซ้อนในประเด็นพัฒนาเดียวกันจากหน่วยงานอื่น และให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการร่วมลงทุนงบประมาณเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๓๐ ในโครงการปีแรก และร้อยละ ๕๐ ในโครงการปีที่ ๒ ทั้งนี้ สามารถสนับสนุนเป็นเงินสด (In cash) หรือสนับสนุนค่าวัตถุดิบสิ่งอำนวยความสะดวก (In kind) ก็ได้

(๓.๔) สัดส่วนค่าใช้จ่ายของงบประมาณโครงการที่สามารถสนับสนุนได้ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังนี้ ค่าตอบแทน ร้อยละ ๒๕ : สัดส่วนค่าใช้จ่ายสอยและวัสดุ ร้อยละ ๕ : ค่าสาธารณูปโภคสถาบันการศึกษา ร้อยละ ๑๐ : ค่าจัดทำรายงาน ร้อยละ ๕

(๔) การเบิกจ่ายงบประมาณ แบ่งเป็น ๒ งวด ได้แก่ งวดที่ ๑ ร้อยละ ๘๐ ของงบประมาณสนับสนุน เมื่อสถาบันการศึกษาได้รับความเห็นชอบข้อเสนอโครงการและส่งเรื่องยืนยันการรับงบประมาณพร้อมสัญญารับเงินอุดหนุนที่ลงนามแล้วมายังสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี งวดที่ ๒ ร้อยละ ๒๐ ของงบสนับสนุน โดยเบิกจ่ายหลังจากได้รับรายงานฉบับสมบูรณ์เป็นเวลา ๑๕ วัน

(๕) เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

การกำหนดเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการและการพิจารณาข้อเสนอโครงการ จะกระทำโดยคณะทำงานเฉพาะที่สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีคำสั่งแต่งตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ สำคัญของเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการ สรุปได้ดังนี้

(๕.๑) กลุ่มเป้าหมายและความชัดเจนของแนวทางการพัฒนาและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (๓๐ คะแนน)

(๕.๒) ศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินงานของที่ปรึกษา (๓๐ คะแนน)

(๕.๓) ความเหมาะสมของข้อเสนอโครงการ กิจกรรมวิธีการ แผนปฏิบัติการ งบประมาณ ผลลัพธ์และผลกระทบ (๔๐ คะแนน)

รวมคะแนนจากเกณฑ์การพิจารณาทั้งหมด ๑๐๐ คะแนน โครงการที่ผ่านการพิจารณาต้องได้รับคะแนนในแต่ละข้อน้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ โดยกำหนดให้ ๑ โครงการประกอบด้วยคณะทำงานที่ตัดสิน จำนวน ๓ คน

๒.๒) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาและคัดเลือกข้อเสนอโครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามคำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ ๗๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ และคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง ที่ ๒๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ (ภาคผนวก ๑) สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฯ ขึ้นอย่างเป็นทางการ เพื่อให้มีหน้าที่ในการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกข้อเสนอโครงการ การพิจารณาข้อเสนอโครงการ และหน้าที่ในการติดตามการรายงานความก้าวหน้าโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการพิจารณาข้อเสนอโครงการ โดยมีองค์ประกอบคณะทำงานมาจากผู้แทนหน่วยงานร่วมบูรณาการ การพัฒนาและยกระดับ OTOP ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป และข้าราชการจากสำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะทำงานและฝ่ายเลขานุการโครงการ โดยฝ่ายเลขานุการคณะทำงานมีภารกิจดังนี้

(๑) ร่างและเสนอขออนุมัติคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานต่อหัวหน้าส่วนราชการ

(๒) ขออนุมัติจัดการประชุมคณะทำงาน รวมทั้งกลั่นกรอง วิเคราะห์ จัดเตรียมร่างหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการและเอกสารข้อเสนอโครงการประกอบการพิจารณาข้อเสนอโครงการที่สถาบันการศึกษาขอรับการสนับสนุนเพื่อเสนอคณะทำงานพิจารณาข้อเสนอโครงการ ลงมติความเห็นต่อไป

(๔) จัดทำรายงานการประชุมคณะทำงานทุกครั้งที่มีการประชุม

(๓) ขออนุมัติและเบิกจ่ายค่าตอบแทนการพิจารณาข้อเสนอโครงการ ให้แก่คณะทำงาน โดยกำหนดอัตราค่าตอบแทนไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ต่อโครงการ ตามหนังสือ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๖/๐๑๔๘๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๒ เรื่อง การเบิกค่าตอบแทนให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ (ภาคผนวก ข)

๒.๓) คัดเลือกข้อเสนอโครงการและสนับสนุนงบประมาณให้เครือข่ายสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ใน ๓ กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดตามขอบเขตงาน

หลังจากที่ได้รับข้อเสนอโครงการจากสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะทำงาน จะดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณาและคัดเลือกข้อเสนอโครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และอนุมัติการอุดหนุนงบประมาณแก่สถาบันการศึกษาที่ข้อเสนอโครงการผ่านการพิจารณา จากนั้นจะดำเนินการติดตามกำกับกำกับการดำเนินงานและการส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ให้เป็นไปตามแผนงานโครงการ ดำเนินการเบิกจ่ายเงินงวดเมื่อสิ้นสุดโครงการและที่ปรึกษาส่งงานครบถ้วน

๓) ติดตามและประเมินผลลัพธ์โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒)

สืบเนื่องจากโครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นโครงการภาครัฐที่หลังจากการดำเนินงาน จำเป็นต้องประเมินความสำเร็จและผลลัพธ์ของการลงทุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ และเป็นโครงการที่จัดสรรงบประมาณภายใต้แผนบูรณาการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง รับผิดชอบร่วมที่ ๑.๓ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๐ ของปีที่ผ่านมา จึงมีความจำเป็นต้องมีการติดตามและ

ประเมินผลลัพธ์ภายหลังจากที่ปรึกษาโครงการได้ดำเนินโครงการเสร็จสิ้นและจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เพื่อปิดโครงการ สรุปขั้นตอนและเครื่องการติดตามและประเมินผลได้ดังนี้

๓.๑) กำหนดเป้าหมายในการประเมินผลโครงการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สป. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และขออนุมัติดำเนินโครงการประเมิน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๕ ผลผลิตและเป้าหมายในการประเมินผลโครงการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป ที่ได้รับการสนับสนุน งบประมาณจาก สป. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลผลิต	เป้าหมาย
๑. ผู้ประกอบการ/ผลิตภัณฑ์ (ที่ได้รับการบริการตามแนวทางคูปองวิทย์ฯ) ได้รับการยกระดับ	ร้อยละ ๗๕
๒. ผู้ประกอบการ/ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยกระดับฯ มีรายได้เพิ่มขึ้นใน ๑-๒ ปี	ร้อยละ ๑๐
๓. มูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นจากการดำเนินโครงการ	มากกว่า ๐
๔. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการ (คุณภาพของการให้บริการ)	ร้อยละ ๗๕

ที่มา: รายงานการประเมินผลการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ นวัตกรรม ตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สป. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, ๒๕๖๑

๓.๒) จัดจ้างที่ปรึกษาดำเนินโครงการตามระเบียบพัสดุ

ดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการประเมิน โครงการ ให้ดำเนินประมวลผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป ตามระเบียบพัสดุ วงเงินจัดจ้างที่ ปรึกษา จำนวน วงเงิน ๔๔๘,๐๐๐ บาท โดยเบิกจ่ายจากงบดำเนินงาน เพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนการ พัฒนาผู้ประกอบการยกระดับผลิตภัณฑ์โอท็อป ด้วย วทน. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยที่ปรึกษามีหน้าที่ ดำเนินการดังนี้

- ศึกษา วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลและผลการดำเนินโครงการตามแนวทาง คูปองวิทย์เพื่อโอท็อป ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จากข้อเสนอโครงการฉบับสมบูรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดเครื่องมือ กลไก วิธีการจัดเก็บข้อมูลและจัดทำแผนการจัดเก็บข้อมูลใน พื้นที่ร่วมกับคณะกรรมการประเมินผลที่สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มอบหมาย
- ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ประกอบการ OTOP จำนวนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐ จากผู้ประกอบการ OTOP ทั้งหมด ๑๘๓ ราย ที่ได้รับสนับสนุนในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ร่วมกับ คณะกรรมการประเมินผลที่สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มอบหมาย ในช่วงเวลา ภายหลังสิ้นสุดโครงการเป็นเวลา ๖ - ๙ เดือน (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๑)

สำหรับเครื่องมือและวิธีการประมวลผลข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน แบ่งได้เป็น ๓ ส่วน คือ การประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลและคุณภาพการให้บริการ สรุปได้ดังนี้

การประเมินประสิทธิผล (Efficiency Evaluation)

เป็นการประเมินผลการพัฒนาด้านการยกระดับ (OTOP Upgrade Efficiency Evaluation) โดยเทียบความสำเร็จของผลผลิตและผลลัพธ์โครงการ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ก่อนหลังการมีโครงการ (Before-After Analysis) โดยพิจารณาส่วนที่เพิ่มเพิ่มขึ้นจากการดำเนินโครงการ

ยกระดับโอท็อปด้วยแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ใน ๓ ส่วน คือ ความสำเร็จของการนำเทคโนโลยีไปใช้พัฒนา ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาด้วย วทน. และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา

การประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)

การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ใช้เครื่องมือการคำนวณผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ จากส่วนต่างกำไรของผู้ประกอบการ เปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการได้รับการพัฒนา โดยกำหนดตัวแปรในการเก็บข้อมูล ดังนี้

E_w = ค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ R_w = รายได้ P_w = กำไร
 Q = ปริมาณการจำหน่าย C = ต้นทุนต่อหน่วย P = ราคาต่อหน่วย
 0 = ก่อนได้รับการพัฒนา 1 = หลังได้รับการพัฒนา

รูปภาพที่ ๘ สูตรคำนวณผลประโยชน์โครงการ จำแนกตามรูปแบบการดำเนินการก่อน-หลังได้รับการพัฒนา

รายการ	กรณี	ไม่เคยผลิตหรือจำหน่าย	เคยผลิตผลิตภัณฑ์บางประเภทหรือทั้งหมด	
		ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดมาก่อน ¹	เทคโนโลยีไม่ส่งผลต่อปริมาณจำหน่าย ²	เทคโนโลยีส่งผลต่อปริมาณจำหน่าย ³
กรณีไม่มีโครงการ		$E_{w0} = 0$	$E_{w0} = Q_0 \times C_0$	$E_{w0} = Q_0 \times C_0$
		$R_{w0} = 0$	$R_{w0} = Q_0 \times P_0$	$R_{w0} = Q_0 \times P_0$
		$P_{w0} = 0$	$P_{w0} = R_{w0} - E_{w0}$	$P_{w0} = R_{w0} - E_{w0}$
กรณีมีโครงการ		$E_w = Q_1 \times C_1$	$E_w = Q_0 \times C_1$	$E_w = Q_1 \times C_1$
		$R_w = Q_1 \times P_1$	$R_w = Q_0 \times P_1$	$R_w = Q_1 \times P_1$
		$P_w = R_w - E_w$	$P_w = R_w - E_w$	$P_w = R_w - E_w$
ผลประโยชน์โครงการ		$P_w - P_{w0}$	$P_w - P_{w0}$	$P_w - P_{w0}$

ที่มา: รายงานการประเมินผลการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑, ๒๕๖๒

จากนั้นนำผลประโยชน์โครงการมาทำการคำนวณความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ คือ อัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: B/C Ratio) ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า ๑ โดยมีวิธีการคำนวณ ดังแสดงในสมการ

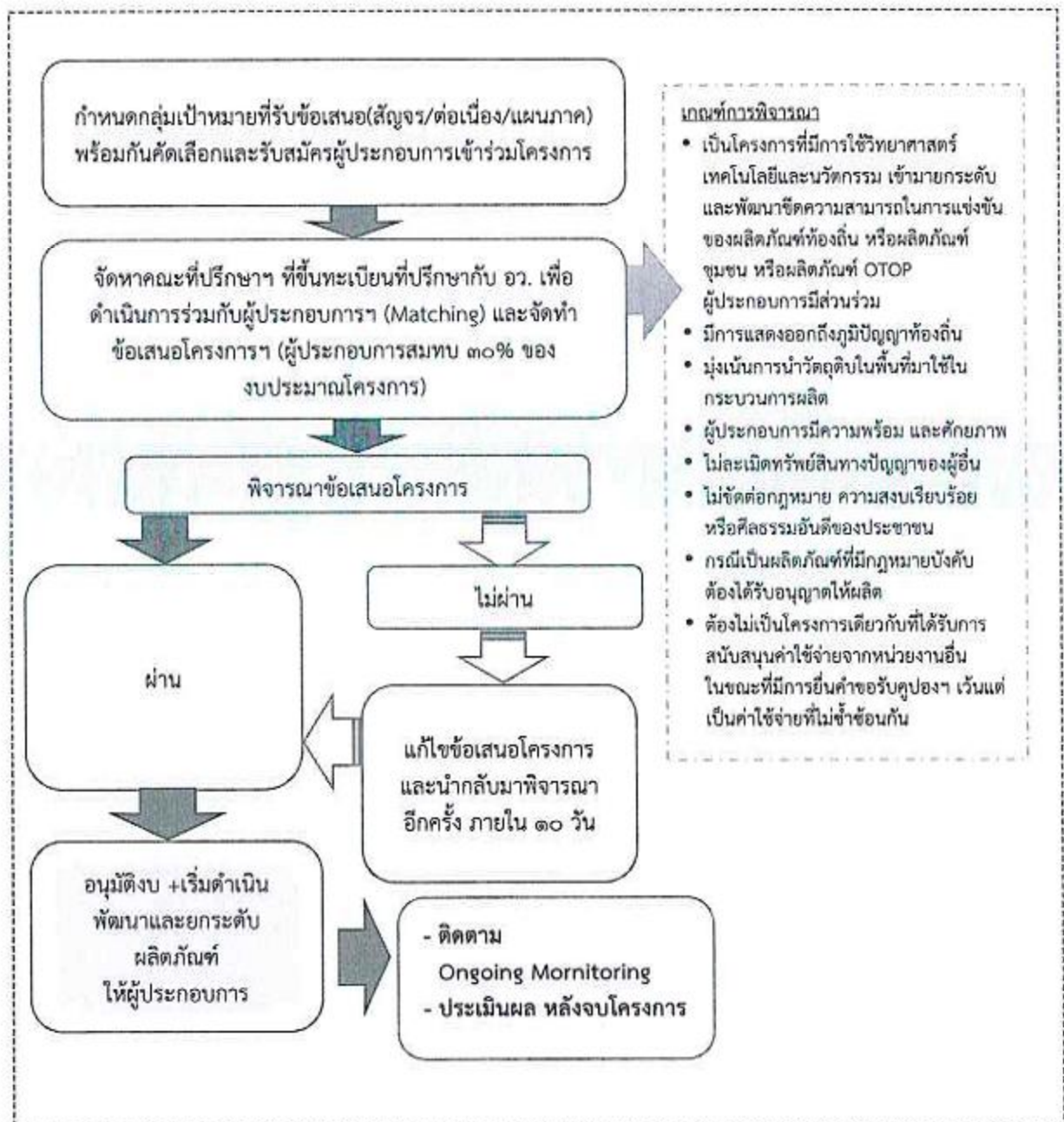
$$B/C \text{ Ratio} = \frac{\text{ผลกำไรที่เปลี่ยนแปลงไปของกลุ่ม (Pw - Pw0)}}{\text{งบประมาณโครงการทั้งหมด}}$$

การประเมินผลคุณภาพการให้บริการ

เป็นการประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อผู้ให้บริการ และความพึงพอใจของผู้ให้บริการที่มีต่อผู้รับบริการ โดยการสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ (ผู้ประกอบการ) และผู้ให้บริการ (ที่ปรึกษา)

ทั้งนี้ ขอสรุปขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมพัฒนาและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่เป็นกิจกรรมหลักสำหรับการตอบเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ ดังแผนภาพต่อไปนี้

รูปภาพที่ ๔ แผนผังสรุปขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมพัฒนาและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

๔) ดำเนินกิจกรรมการขยายผลและทดสอบตลาด สำหรับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นภายใน โครงการ

ที่มาและความสำคัญ

กิจกรรมการทดสอบตลาด (Market Testing) มีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ พัฒนาแล้ว ไปทดสอบกับตลาดเป้าหมาย (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, ๒๕๕๔) โดยสำนักงานปลัดกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะทำการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาภายใต้โครงการพัฒนาและ ยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีความ

พร้อมตามที่มาตราฐานกำหนด ได้แก่ ตราสินค้า การบรรจุหีบห่อ เป็นต้น แล้วนำไปจัดแสดงในตลาดระดับประเทศ หรืองานประจำปีของกระทรวง เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสสร้างช่องทางการตลาดใหม่ๆ ให้กับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรม ทำให้ผู้ประกอบการทราบถึงผลตอบรับจากผู้บริโภคต่อสินค้าที่นำมาเสนอขาย เป็นการหาข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนทำให้ทราบถึงขนาดของตลาดว่าถ้าสินค้าเป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้บริโภคที่ทดสอบแล้วขนาดของตลาดจะมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ การดำเนินกิจกรรมมีขั้นตอนดังนี้

๔.๑) ขออนุมัติหลักการดำเนินงานจัดแสดงผลงานการยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางและจัดทำขอบเขตของงาน (TOR) คณะกรรมการจัดจ้างพัสดุและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

๔.๒) ขออนุมัติขอบเขตของงานและราคากลางการจ้างเหมาดำเนินงานจัดแสดงผลงานการยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (TOR)

๔.๓) จัดส่งเรื่องอนุมัติการจ้างถึงส่วนคลังและพัสดุ

๔.๕) จัดประชุมคณะกรรมการจัดจ้างพัสดุและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตามระเบียบพัสดุ

๔.๖) ส่งเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการการพัฒนาผลิตภัณฑ์และคัดเลือกตัวอย่างผลิตภัณฑ์เพื่อจัดแสดงในกิจกรรมขยายผล รวมทั้งกำกับกำกับการดำเนินงานของผู้รับจ้างในทุกขั้นตอนจนกิจกรรมเสร็จสิ้น

๔.๗) สรุปผลการจัดกิจกรรมรายงานหน่วยงานทราบ

๔.๒.๓ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการ

๑) จัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ผลการจัดกิจกรรม : สำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี จัดกิจกรรม OTOP สัญจร ร่วมกับสถาบันการศึกษาเครือข่ายกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน ๗ แห่ง จำนวน ๗ ครั้งใน ๗ จังหวัดเป้าหมาย โดยอุดหนุนงบประมาณการจัด จำนวนรวม ๒,๒๖๘,๐๐๐ บาท รายละเอียดการอุดหนุนงบประมาณดังตารางข้างท้าย

ตารางที่ ๒ ผลการอุดหนุนงบประมาณการจัดกิจกรรม OTOP สัญจร

จังหวัดเป้าหมาย	สถาบันการศึกษาร่วมจัดกิจกรรม	งบประมาณอุดหนุน(บาท)
๑. อุตรดิตถ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	๓๑๐,๐๐๐
๒. แม่ฮ่องสอน	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๓๗๘,๐๐๐
๓. ตาก	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก	๓๑๐,๐๐๐
๔. นครศรีธรรมราช	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช	๒๙๐,๐๐๐
๕. มหาสารคาม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	๒๙๐,๐๐๐
๖. สกลนคร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร	๒๙๐,๐๐๐
๗. นราธิวาส	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	๔๐๐,๐๐๐
รวม ๗ จังหวัด	รวมงบประมาณอุดหนุน (บาท)	๒,๒๖๘,๐๐๐

ผลการจัดกิจกรรมปรากฏมีผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วม จำนวน ๘๐๐ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๐.๙๓ จากจำนวนผู้ประกอบการ OTOP ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาชุมชน ๘๕,๒๒๐ ราย มีผู้ประกอบการ OTOP ที่ยื่นใบสมัครเพื่อรับบริการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ นวัตกรรมตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป จำนวน ๕๔๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๗๕ ของผู้ประกอบการที่ เข้าร่วม โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในภาพรวมเฉลี่ย ร้อยละ ๘๕.๐๐ สรุปผลการจัดกิจกรรมได้ ตารางข้างท้าย

ตารางที่ ๗ จำนวนผู้ประกอบการที่เข้าร่วมและยื่นใบสมัครรับบริการในกิจกรรม OTOP สัญจร และ จำนวนผู้ประกอบการที่ยื่นใบสมัครจำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์ OTOP

จังหวัดเป้าหมาย วันที่และสถานที่จัดงาน	จำนวน ผู้ประกอบการที่ เข้าร่วม (ราย)	จำนวน ผู้ประกอบการที่ ยื่นใบสมัคร (ราย)	อาหารและ เครื่องดื่ม	สมุนไพรที่ ไม่ใช้อาหาร	ผ้าและเครื่อง แต่งกาย	ของใช้ ของ ตกแต่ง
ครั้งที่ ๑ จังหวัดอุดรธานี วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	๑๓๙	๘๓	๕๙	๗	๘	๙
ครั้งที่ ๒ จังหวัดแม่ฮ่องสอน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมอิมพีเรียล แม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๘๔	๗๑	๒๘	๑๐	๒๗	๖
ครั้งที่ ๓ จังหวัดตาก วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเวียงตากริเวอร์ไซด์ จังหวัดตาก	๑๑๙	๘๖	๔๔	๙	๑๐	๒๓
ครั้งที่ ๔ จังหวัด นครศรีธรรมราช วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมทิวลิป จังหวัดนครศรีธรรมราช	๙๒	๙๒	๓๘	๒๑	๔	๒๙
ครั้งที่ ๕ จังหวัดมหาสารคาม วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมดักศิลา จังหวัดมหาสารคาม	๑๑๙	๕๙	๕	๒	๓๒	๒๐
ครั้งที่ ๖ จังหวัดสกลนคร วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมสกลแกรนด์พาเลซ	๘๙	๘๗	๓๔	๘	๓๓	๑๒

จังหวัดเป้าหมาย วันที่และสถานที่จัดงาน	จำนวน ผู้ประกอบการที่ เข้าร่วม (ราย)	จำนวน ผู้ประกอบการที่ ยื่นใบสมัคร (ราย)	อาหารและ เครื่องดื่ม	สมุนไพร ไม่ใช้อาหาร	ผ้าและเครื่อง แต่งกาย	ของใช้ ของ ตกแต่ง
จังหวัดสกลนคร						
ครั้งที่ ๗ จังหวัดนราธิวาส วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์ จังหวัดนราธิวาส	๑๕๘	๖๔	๓๖	๑	๑๓	๑๔
รวม ๗ ครั้ง ๗ จังหวัด	๘๐๐ ราย	๕๔๒ ราย	๒๔๔	๕๘	๑๒๗	๑๑๓

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมกิจกรรม OTOP สัญจร ถือว่าเป็นผู้ได้รับการสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทและการให้บริการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และได้รับความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเบื้องต้น ซึ่งผู้ประกอบการที่ยื่นใบสมัครเพื่อรับบริการคู่มือเพื่อโอท็อปจะได้รับการพิจารณาจับคู่กับผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการ ขอรับการสนับสนุนตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อปในลำดับต่อไป

๒) พัฒนาและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ผลการสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาและยกระดับ OTOP ปี พ.ศ.๒๕๖๑

สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้อนุมัติการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ให้แก่สถาบันการศึกษาที่ผ่านการพิจารณาข้อเสนอ จำนวน ๑๔ แห่ง งบประมาณรวม ๒๕,๓๓๒,๓๐๐ บาท รวมผู้ประกอบการจำนวน ๑๘๓ ราย ดังรายชื่อตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๘ ผลการสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาและยกระดับ OTOP ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ปี พ.ศ.๒๕๖๑

ลำดับ	ชื่อสถาบันการศึกษา	จน.โครงการ	จำนวนผู้ประกอบการ	ประเภทผลิตภัณฑ์			จน.ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณอุดหนุน(บาท)
				อาหาร/เครื่องดื่ม	สมุนไพร	ผ้า/ของใช้			
๑. กลุ่มเป้าหมายจากกิจกรรม OTOP สัญจร									
๑.๑	มรภ.อุดรดิตถ์	๑	๒๕	๑๘	๑	๖	๑๐	จ.อุดรดิตถ์	๓,๗๕๐,๐๐๐
๑.๒	ม.เชียงใหม่	๔	๑๔	๖	๖	๗	๑๘	จ.แม่ฮ่องสอน	๒,๕๓๑,๘๐๐
๑.๓	มทร.ล้านนา (ตาก)	๓	๒๕	๑๓	๘	๔	๒๒	จ.ตาก	๓,๖๖๖,๕๖๐
๑.๔	มทร.อีสาน (สกลนคร)	๓	๒๕	๙	๒	๑๔	๓๔	จ.สกลนคร	๓,๗๐๐,๐๐๐
๑.๕	ม.มหาสารคาม	๑๔	๒๐	๒	๑	๑๗	๒๕	จ.มหาสารคาม	๒,๔๘๓,๔๔๐
๑.๖	มทร.ศรีวิชัย (นครศรีธรรมราช)	๑	๒๕	๑๕	๕	๕	๒๘	จ.นครศรีธรรมราช	๓,๓๐๐,๐๐๐
๑.๗	มรภ.รำไพพรรณี	๒	๓	-	๓	-	๔	จ.จันทบุรี,ระยอง	๓๑๕,๐๐๐

ลำดับ	ชื่อสถาบันการศึกษา	จน.โครงการ	จำนวนผู้ประกอบการ	ประเภทผลิตภัณฑ์			จน.ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณอุดหนุน (บาท)
				อาหาร/เครื่องดื่ม	สมุนไพร	ผ้า/ของใช้			
๑.๘	มทร.สุวรรณภูมิ	๑	๑	๑	-	-	๓	จ.พระนครศรีอยุธยา	๑๕๐,๐๐๐
๑.๙	ม.นราธิวาสราชนครินทร์	๑	๑๘	๑๐	-	๘	๓๑	จ.นราธิวาส, ยะลา, ปัตตานี	๒,๕๐๐,๐๐๐
๑.๑๐	มทร.กรุงเทพ	๑	๖	-	-	๖	๑๒	นราธิวาส	๙๐๐,๐๐๐
๒. กลุ่มเป้าหมายจากแผนปฏิบัติการ วทน. ประจำปีภาค และโครงการต่อเนื่องปีที่ ๒									
๒.๑	มทร.รัตนโกสินทร์ (วิทยาเขตโกลกังวล)	๑	๒	-	๒	-	๔	จ.ประจวบคีรีขันธ์	๓๐๐,๐๐๐
๒.๒	มรภ.สุรินทร์	๑	๑	๑	-	-	๔	จ.สุรินทร์	๑๕๐,๐๐๐
๒.๓	วิทยาลัยอาชีวศึกษา ยะลา	๑	๕	๕	-	-	๕	จ.ยะลา	๔๔๕,๐๐๐
๒.๔	มทร.สุวรรณภูมิ	๑	๑	๑	-	-	๓	จ.กาญจนบุรี	๑๕๐,๐๐๐
๒.๕	มทร.พระนคร	๑	๒	-	-	๒	๒	จ.อุบลราชธานี	๓๐๐,๐๐๐
๒.๖	มรภ.รำไพพรรณี	๑	๑	๑	-	-	๓	จ.จันทบุรี	๙๐,๐๐๐
๒.๗	ม.เชียงใหม่	๒	๔	๔	-	-	๔	จ.แม่ฮ่องสอน	๖๐๐,๐๐๐
	รวม ๑๔ แห่ง	๔๔	๑๘๓	๘๖	๒๘	๖๙	๒๑๕	๑๘ จังหวัด	๒๕,๓๓๒,๓๐๐

- ๓) ติดตามและประเมินผลลัพธ์โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ดำเนินการในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒)

ผลการประเมินโครงการ สรุปโดยย่อได้ดังนี้

(๑) จำนวนผู้ประกอบการที่เก็บข้อมูลเพื่อประเมินทั้งหมดจำนวน ๑๗๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๘๑ ของจำนวนผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับสนับสนุนทั้งหมดในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๘๓ ราย โดยแบ่งเป็นผู้ประกอบการในภาคเหนือ ๙๒ ราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔๔ ราย และภาคใต้ ๔๓ ราย ทั้งนี้ ในภาคเหนือได้รวมการประเมินผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาในโครงการ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ผ้าทอล้านนาด้วยนวัตกรรมภายใต้โครงการพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน ๒๐ ราย

ตารางที่ ๙ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการประเมินผลการพัฒนาภายใต้โครงการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตามแนวทางคู่มือเพื่อโอท็อป งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำแนกรายภูมิภาค

จังหวัด	ภาค			รวมผู้ประกอบการ	รวมผลิตภัณฑ์
	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้		
เชียงราย	๖	๐	๐	๖	๑๕
ลำพูน	๖	๐	๐	๖	๑๗
แม่ฮ่องสอน	๒๓	๐	๐	๒๓	๒๒
แพร่	๘	๐	๐	๘	๒๐

จังหวัด	ภาค			รวม ผู้ประกอบการ	รวม ผลิตภัณฑ์
	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้		
ตาก	๒๕	๐	๐	๒๕	๒๒
อุดรดิตถ์	๒๔	๐	๐	๒๔	๓๐
สกลนคร	๐	๒๕	๐	๒๕	๓๙
มหาสารคาม	๐	๑๙	๐	๑๙	๒๕
นครศรีธรรมราช	๐	๐	๑๗	๑๗	๒๘
นราธิวาส	๐	๐	๑๕	๑๕	๑๒
ยะลา	๐	๐	๗	๗	๕
ปัตตานี	๐	๐	๔	๔	๑๑
รวม	๙๒	๔๔	๔๓	๑๗๙	๒๒๖
คิดเป็นร้อยละ	๕๑.๔%	๒๔.๕%	๒๔.๑%	๑๐๐%	-

(๒) ผลการประเมินเทียบกับผลผลิตโครงการ

สรุปผลการประเมินเมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตโครงการพบว่าบรรลุเป้าหมายในทุกมิติรายละเอียดตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๐ สรุปผลการประเมินผลการพัฒนาภายใต้โครงการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำแนกตามมิติ

ผลผลิตของโครงการ	เป้าหมาย	ผลการประเมิน
ประสิทธิภาพ		
๑. ผู้ประกอบการ/ผลิตภัณฑ์ (ที่ได้รับบริการตามแนวทางคูปองวิทย์ฯ) ได้รับการยกระดับ	ร้อยละ ๗๕	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยกระดับ ๒๒๖ ผลิตภัณฑ์ จาก ๒๔๗ ผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๕
ประสิทธิผล		
๒. ผู้ประกอบการ/ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยกระดับฯ มีรายได้เพิ่มขึ้นใน ๑-๒ ปี	ร้อยละ ๑๐	ผู้ประกอบการ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับ ร้อยละ ๓๕.๗ เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการดำเนินโครงการ (มีผู้ประกอบการจำนวน ๖๗ ราย ที่มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุนมากกว่า ๑ คิดเป็น ร้อยละ ๓๗.๔๓ และมีผู้ประกอบการจำนวน ๗๐ ราย มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุนมากกว่า ๐ คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๑)
๓. มูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นจากการดำเนินโครงการ	มากกว่า ๐	มูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นจากการดำเนินโครงการ ๔๒,๔๗๑,๙๐๒ บาท จาก ๑๗๙ โครงการ

ผลผลิตของโครงการ	เป้าหมาย	ผลการประเมิน
		มีอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ ๑.๒๖
คุณภาพของการให้บริการ		
๔. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการ	ร้อยละ ๗๕	ความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่รับการประเมิน เท่ากับ ร้อยละ ๙๘.๓๐

๔) ดำเนินกิจกรรมการขยายผลและทดสอบตลาด สำหรับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นภายในโครงการ

ผลการจัดกิจกรรม

กิจกรรมการขยายผลและทดสอบตลาดที่จัดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกิจกรรมที่มีผลผลิตประเภทคุณภาพของการให้บริการ โดยรายละเอียดและความสำเร็จของการจัดกิจกรรมสรุปได้ดังต่อไปนี้

กิจกรรม : การจ้างเหมาดำเนินงานจัดแสดงผลงานการยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

วันที่และสถานที่จัดกิจกรรม : ภายในงาน Thai Tech Expo ๒๐๑๘ ระหว่างวันที่ ๔-๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค กรุงเทพมหานคร

ผลการจัดกิจกรรม :

๑. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ ๘๖.๔๐

๒. มียอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากกิจกรรมทดสอบตลาดของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภายในงาน จำนวน ๘ ราย รวมเป็นเงิน ๓๐๔,๑๐๐ บาท

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

๕.๑ นางสาวอัญชลี งอยผาสา

สัดส่วนของผลงาน ๑๕

หัวหน้าโครงการของผู้ขอรับการประเมิน

๕.๒ นางสาวเกษรรัตน์ วิศวไพศาล

สัดส่วนของผลงาน ๕

เป็นผู้ร่วมโครงการของผู้ขอรับการประเมิน

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ (ระบุรายละเอียดของผลงานพร้อมทั้งสัดส่วนของผลงาน)

งานที่ผู้ขอรับการประเมินดำเนินการนั้น คือ การดำเนินงาน “การพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๑ (กรณีศึกษาพื้นที่ภาคเหนือ)” ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินโครงการดังรายละเอียดตามข้อ ๔.๑ - ๔.๒ ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดในข้อนี้ โดยมีนางสาวอัญชลี งอยผาสา เป็นหัวหน้าโครงการของผู้ขอรับการประเมิน และนางสาวเกษรรัตน์ วิศวไพศาล สนับสนุนและประสานการจัดกิจกรรม สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (กิจกรรม OTOP สัญจร) ในพื้นที่ภาคเหนือ โดยผู้ขอรับการประเมินได้มีส่วนร่วมในดำเนินงาน รายละเอียดดังนี้

๖.๑ การพัฒนาและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๑) กำกับ ดูแลและติดตามการส่งข้อเสนอโครงการของสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก และ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเป็นข้อเสนอโครงการที่พัฒนาจากผู้ประกอบการ OTOP ที่ยื่นใบสมัครในกิจกรรม การสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนา OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม พื้นที่จังหวัด อุดรดิตถ์ ตากและแม่ฮ่องสอน โดยสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้กำหนดวันรับ ข้อเสนอโครงการภายใน ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยมีข้อเสนอโครงการที่ส่งตามกำหนดเวลา จำนวน ๗๕ ข้อเสนอ รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๑๑ ข้อเสนอโครงการพัฒนาและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมใน พื้นที่ดำเนินการภาคเหนือ ที่ขอรับการสนับสนุนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

สถาบัน การศึกษา	พื้นที่ ดำเนิน การ	จำนวน ผู้ประกอบการ ที่ได้รับพัฒนาใน ข้อเสนอ	ประเภทผลิตภัณฑ์				งบประมาณ ขอรับ (บาท)
			อาหาร และ เครื่องดื่ม	สมุนไพร ที่ไม่ใช่ อาหาร	ผ้าและ เครื่องแต่ง กาย	ของใช้ ของ ตกแต่งฯ	
กิจกรรม OTOP สัญจร		๗๐	๓๗	๒๐	๖	๗	๑๐,๑๔๓,๖๐๐
๑. มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรดิตถ์	อุดรดิตถ์	๒๕	๑๘	๕	๑	๑	๓,๗๕๐,๐๐๐
๒. มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราช มงคลล้านนา ตาก	ตาก	๒๕	๑๓	๘		๔	๓,๖๐๐,๐๐๐
๓. มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	๒๐	๖	๗	๕	๒	๒,๗๙๓,๖๐๐
โครงการต่อเนื่องปีที่ ๒		๕	๔			๑	๗๕๐,๐๐๐
๑.มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน	๕	๔			๑	๗๕๐,๐๐๐
รวม ๓ แห่ง		๗๕ ราย	๓๑	๑๓	๑	๕	๑๐,๘๙๓,๖๐๐

๒) ดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอโครงการ คำสั่ง ขอบเขตงานโครงการที่เกี่ยวข้องเพื่อ จัดทำวาระการประชุมและจัดประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณาและคัดเลือกข้อเสนอโครงการเพื่อสนับสนุน งบประมาณเพื่อยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ของสำนักงานปลัดกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มีรายละเอียดรายงานการประชุม (ภาคผนวก ข) สรุปสาระสำคัญของการประชุมดังนี้

๒.๑) ที่ประชุมรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาและคัดเลือกข้อเสนอโครงการ เพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๒) ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงานโครงการยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๓) ที่ประชุมรับทราบแผนการดำเนินงานโครงการยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และข้อกำหนด

และขอบเขตของงานการสนับสนุนงบประมาณเพื่อยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๔) ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๕) ที่ประชุมรับทราบสรุปผลข้อเสนอที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันการศึกษาที่ร่วมโครงการ โดยมีจำนวนข้อเสนอโครงการที่ขอรับสนับสนุนเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ จำนวน ๑๑๒ ผู้ประกอบการ แบ่งเป็นข้อเสนอโครงการจากกิจกรรม OTOP สัญจร ๑๗๐ ผู้ประกอบการ ข้อเสนอพัฒนาผู้ประกอบการที่ยื่นผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนปฏิบัติการ วทน. สู่มิภาค” จำนวน ๒๐ ผู้ประกอบการ และโครงการต่อเนื่องปีที่ ๒ จำนวน ๒๒ ผู้ประกอบการ โดยมีข้อเสนอเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการในพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๗๕ ผู้ประกอบการ ทั้งนี้ ในที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาการมอบหมายคณะทำงานเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการ โดย ๑ ข้อเสนอโครงการ ประกอบด้วยคณะทำงาน ๓ คน ร่วมกันพิจารณา แบ่งตามความเชี่ยวชาญของคณะทำงานแต่ละท่าน

๓) ดำเนินการประสานคณะทำงานเพื่อส่งข้อเสนอโครงการในพื้นที่ภาคเหนือให้คณะทำงานพิจารณาและติดตามให้คณะทำงานส่งผลการพิจารณาภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔) ประสานสถาบันการศึกษาที่ส่งข้อเสนอโครงการในพื้นที่ภาคเหนือ เพื่อส่งผลการพิจารณาและข้อคิดเห็นของคณะทำงานให้ที่ปรึกษาโครงการปรับแก้ไขตามข้อคิดเห็นและส่งข้อเสนอโครงการที่แก้ไขมายังสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีภายใน ๑๐ วัน หลังจากได้รับข้อคิดเห็น โดยจะทำการแจ้งเวียนข้อเสนอโครงการที่แก้ไข ให้กับคณะทำงานทางอีเมล เพื่อขอความเห็นชอบข้อเสนอโครงการที่แก้ไข และหากได้รับความเห็นชอบจากคณะทำงานทั้ง ๓ ท่าน จึงดำเนินการขออนุมัติหัวหน้าส่วนราชการเพื่ออนุมัติสนับสนุนงบประมาณต่อไป

๕) ดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอโครงการ มติการประชุมและผลการพิจารณาข้อเสนอโครงการ และจัดทำบันทึกขออนุมัติสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ครั้งที่ ๑ พร้อมเอกสารสัญญาารับเงินอุดหนุน ให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ ๒๕ ราย งบอุดหนุนรวม ๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ วท ๐๒๐๔.๓/๑๗๑๒๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ และหนังสือแจ้งผลการพิจารณาถึงสถาบันการศึกษาที่ ด่วนที่สุด ที่ วท ๐๒๐๔.๓/๑ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยเริ่มนับเวลาดำเนินโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๑

๖) ดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอโครงการ มติการประชุมและผลการพิจารณาข้อเสนอโครงการ และจัดทำบันทึกขออนุมัติสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ครั้งที่ ๒ พร้อมเอกสารสัญญาารับเงินอุดหนุน ให้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ ๑๙ ราย (กลุ่มเป้าหมายกิจกรรม OTOP สัญจร) งบอุดหนุนรวม ๒,๕๓๑,๘๐๐ บาท และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ ๒๕ ราย งบอุดหนุนรวม ๓,๖๖๖,๕๖๐ บาท ตามบันทึกข้อความ ด่วนมาก ที่ วท ๐๒๐๔.๓/๑๖๓๒ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ และหนังสือแจ้งผลการพิจารณาถึงสถาบันการศึกษาที่ ด่วนมาก ที่ วท ๐๒๐๔.๓/๗๐๖ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ โดยเริ่มนับเวลาดำเนินโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๗) ดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอโครงการ มติการประชุมและผลการพิจารณาข้อเสนอโครงการ และจัดทำบันทึกขออนุมัติสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ครั้งที่ ๓ พร้อมเอกสารสัญญาารับเงินอุดหนุน ให้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ ๔ ราย (กลุ่มเป้าหมาย

โครงการต่อเนื่องปีที่ ๒) งบอุดหนุนรวม ๖๐๐,๐๐๐ บาท ตามบันทึกข้อความ ด่วนมาก ที่ วท ๐๒๐๔.๓/๒๕๘๕ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และหนังสือแจ้งผลการพิจารณาถึงสถาบันการศึกษา ที่ วท ๐๒๐๔.๓/ว๑๒๐๙ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยเริ่มนับเวลาดำเนินโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๘) ดำเนินการเร่งรัดและกำกับกำกับการส่งหนังสือตอบยืนยันเพื่อรับงบประมาณมายังสำนักงาน ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากนั้นจึงจัดทำบันทึกข้อความเสนอสัญญาารับเงินอุดหนุนที่ ผู้บริหารหน่วยงานคู่สัญญาลงนามแล้ว ให้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พิจารณาลงนาม และ จัดทำบันทึกข้อความเรียนผู้อำนวยการส่วนงานคลังและพัสดุเพื่อส่งเรื่องเข้าสู่ขั้นตอนการอุดหนุนงบประมาณ วงที่ ๑ จำนวนร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณอุดหนุนทั้งหมดต่อไป

๙) จัดทำบันทึกข้อความขออนุมัติและเบิกจ่ายค่าตอบแทนการพิจารณาข้อเสนอโครงการ ให้แก่ คณะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาข้อเสนอโครงการ โดยกำหนดอัตราค่าตอบแทนไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ต่อโครงการ (๖๕๐ บาทต่อคน) ตามบันทึกข้อความ ที่ วท ๐๒๐๔.๓/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๑๐) ดำเนินการจัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาและคัดเลือกข้อเสนอโครงการเพื่อ สนับสนุนงบประมาณเพื่อยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (แก้ไขเปลี่ยนแปลง) และจัดทำ บันทึกข้อความถึงปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อพิจารณาลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง เนื่องจากมี การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบคณะทำงานจากการโอนย้ายข้าราชการที่เป็นองค์ประกอบคณะทำงานเดิม ตามบันทึกข้อความ ที่ วท ๐๒๐๔.๓/๕๐๔๓ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ และคำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่ ๒๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

๑๑) ร่วมวางแผนการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการพัฒนาและยกระดับสินค้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ตามแนวทางคู่มือวิทย์ฯ ที่ สป.ให้การสนับสนุนฯ ในพื้นที่ภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และขออนุมัติจัดประชุมคณะทำงานพิจารณาและคัดเลือกข้อเสนอ โครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑ เพื่อขอความเห็นชอบแผนการติดตามความก้าวหน้ารายพื้นที่ รายละเอียดรายงานการประชุม (ภาคผนวก ฅ) โดยทำการขออนุมัติและลงพื้นที่ในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๑ ตามบันทึกข้อความ ที่ วท ๐๒๐๔.๓/๖๔๘๖ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑

๑๒) ดำเนินการติดตามและเร่งรัดการจัดส่งรายงานความก้าวหน้าประจำงวดงานที่ ๒ และ ๓ ของมหาวิทยาลัยในพื้นที่ภาคเหนือ เพื่อเบิกเงินงวดของโครงการ โดยแบ่งเป็น งวดงานที่ ๒ เบิกจ่ายร้อยละ ๕๐ ของงบอุดหนุนทั้งหมด เมื่อที่ปรึกษาโครงการส่งรายงานความก้าวหน้าและผู้บริหารเห็นชอบแล้ว และ งวดงานที่ ๓ (งวดงานสุดท้าย) เบิกจ่ายร้อยละ ๑๐ ของงบอุดหนุนทั้งหมด เมื่อที่ปรึกษาโครงการส่งรายงาน ฉบับสมบูรณ์และผู้บริหารเห็นชอบแล้ว

๖.๓ ติดตามและประเมินผลลัพธ์โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ (OTOP) ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้รับสนับสนุน งบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒)

ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจัดทำสรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาและ ยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม พื้นที่ภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๗๓ ผู้ประกอบการ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลลัพธ์ โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ด้วยวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒)

๖.๒ ดำเนินกิจกรรมการขยายผลและทดสอบตลาด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๑) ขออนุมัติหลักการดำเนินงานจัดแสดงผลงานการยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภายในงาน Thai Tech Expo ๒๐๑๘ ระหว่างวันที่ ๔ - ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค กรุงเทพมหานคร และแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางและจัดทำขอบเขตของงาน (TOR) คณะกรรมการจัดจ้างพัสดุและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตามบันทึกข้อความ ที่ วท ๐๒๐๔.๓/๕๐๔๗ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑

๒) ขออนุมัติขอบเขตของงานและราคากลางการจ้างเหมาดำเนินงานจัดแสดงผลงานการยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (TOR) ตามบันทึกข้อความ ที่ วท ๐๒๐๔.๓/๕๔๔๕ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๑

๓) จัดส่งเรื่องอนุมัติการจ้างถึงส่วนคลังและพัสดุ

๔) จัดประชุมคณะกรรมการจัดจ้างพัสดุและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และจัดทำรายงานการจัดจ้างตามระเบียบพัสดุ

๕) ส่งเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการการพัฒนาผลิตภัณฑ์และคัดเลือกตัวอย่างผลิตภัณฑ์เพื่อจัดแสดงในกิจกรรมขยายผล รวมทั้งกำกับการดำเนินงานของผู้รับจ้างในทุกขั้นตอนจนกิจกรรมเสร็จสิ้น

๖) สรุปผลการจัดกิจกรรมรายงานหน่วยงานทราบ

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๗.๑ เชิงปริมาณ

ผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่ภาคเหนือได้รับการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามแนวทางคู่มือวิทย์ จำนวน ๗๓ ราย ๗๓ ผลิตภัณฑ์

๗.๒ เชิงคุณภาพ โดยอ้างอิงจากรายงานการประเมินผลการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๗.๒.๑ ผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่ภาคเหนือที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามแนวทางคู่มือวิทย์ มีรายได้เฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖๐.๕๓ (มากกว่าร้อยละ ๑๐) คิดเป็นรายได้เฉลี่ยต่อปีรายโครงการจำนวน ๓๑๒,๒๙๓.๔๐ บาท

๗.๒.๒ ผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่ภาคเหนือที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามแนวทางคู่มือวิทย์ มีความพึงพอใจเฉลี่ยในการได้รับบริการ ร้อยละ ๙๘.๓๐

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

๘.๑ การใช้แนวทางคู่มือวิทย์ยกระดับเศรษฐกิจฐานราก โดยดำเนินงานร่วมกับที่ปรึกษาในสถาบันการศึกษาเครือข่าย เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ OTOP เป็นกลไกยึดหยุ่นที่สามารถนำงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปปรับใช้ในบริบทการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างดี อีกทั้ง นักวิจัยหรือที่ปรึกษาโครงการ ยังสามารถประยุกต์ใช้แนวทางหลักทั้ง ๖ ประเด็น ต่อยอดการพัฒนาวิสาหกิจหรือยกระดับผู้ประกอบการ OTOP สู่ผู้ประกอบการระดับ SMEs

๘.๒ การเลือกกลุ่มเป้าหมาย OTOP ที่มาจากฐานข้อมูลภาครัฐและให้การสนับสนุนที่ตรงประเด็น ทำให้เกิดผลการพัฒนาผู้ประกอบการที่เป็นรูปธรรมและสามารถนำฐานข้อมูลผู้ประกอบการที่ผ่านการพัฒนา ส่งต่อให้หน่วยงานส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ สำหรับการพัฒนาต่อยอดต่อไป

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. ความไม่เข้าใจวัตถุประสงค์และขอบเขตงานของที่ปรึกษาในบางโครงการ ทำให้ผู้ประกอบการเสียโอกาสในการพัฒนาในประเด็นจำเป็นเร่งด่วนที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถขายสินค้าได้มากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตกาแฟที่ลือช อำเภอมะนัง จังหวัดตาก ผู้ประกอบการมีปัญหาที่แท้จริงของการผลิตกาแฟ คือ กระบวนการหมักกาแฟที่ไม่มีการควบคุมปัจจัยการหมักทำให้กาแฟมีรสเปรี้ยวไม่เป็นที่นิยมของท้องตลาด แต่ผู้ประกอบการให้ข้อมูลประเด็นความต้องการเครื่องจักร (เครื่องหมักกาแฟ) ในใบสมัครซึ่งที่ปรึกษาได้รับโจทย์และดำเนินการทำเครื่องหมักกาแฟ โดยไม่ได้ศึกษาวิเคราะห์สภาวะที่เหมาะสมของการหมักในขั้นตอนการออกแบบเครื่อง ทำให้ผลผลิตของโครงการไม่ตอบโจทย์ปัญหาที่ควรจะได้รับ การแก้ไขตั้งแต่แรก จนหลังจากที่ได้รับคำแนะนำจากการตรวจติดตาม คณะทำงาน จึงมีการปรับปรุงเครื่องและขอคำปรึกษาเพิ่มเติมจากที่ปรึกษาผู้มีความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์การอาหาร	๑. มีการกำหนดกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงเพื่อลดการไม่บรรลุเป้าหมายผลผลิตของโครงการย่อยที่ได้รับการสนับสนุน โดยการลงพื้นที่เพื่อตรวจติดตามและประชุมหารือกับที่ปรึกษาโครงการอย่างน้อย ๒ ครั้งในช่วงการดำเนินโครงการ เพื่อเปิดโอกาสให้ที่ปรึกษาโครงการมีโอกาสซักถามข้อสงสัยและปรับความเข้าใจในบริบทการพัฒนาของโครงการ
๒. สถานประกอบการของผู้ประกอบการบางรายในภาคเหนืออยู่ในพื้นที่ห่างไกลและเดินทางลำบาก ทำให้การติดต่อสื่อสารกับที่ปรึกษาโครงการเป็นไปได้ยากและน้อยครั้ง	๒. ให้คำปรึกษากับที่ปรึกษาโครงการด้านการวางแผนปฏิบัติงานโครงการ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานในแต่ละงวดงานและประหยัดการใช้ทรัพยากรด้านเวลา บุคลากร และงบประมาณ
๓. ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ผ่านการพัฒนาภายใต้โครงการ ไม่มีโอกาสในการพัฒนาต่อยอดในระดับกลุ่มหรือเครือข่าย	๓. จัดทำโครงการต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยเปลี่ยนบริบทโครงการให้มีความท้าทายและกระตุ้นให้ผู้ประกอบการที่ผ่านการพัฒนาด้วยแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ได้มีโอกาสในการเสนอแนวคิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และได้ลงมือพัฒนาด้วยตนเอง อาจมีความท้าทายในการขยายผลสู่กลุ่มเครือข่ายหรือนำความสำเร็จของการพัฒนาไปสู่การพัฒนาในระดับชุมชน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(นางสาวชัชฎาพร มีศรี)

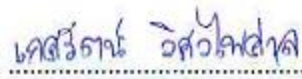
ผู้เสนอผลงาน
๑๕ / เมษายน / ๒๕๖๓

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(นางสาวอัญชลี งอยผาสา)

ผู้ร่วมดำเนินการ
๑๕ / เมษายน / ๒๕๖๓

ลงชื่อ

(นางสาวเกศรัตน์ วิทวิทไศล)

ผู้ร่วมดำเนินการ
๑๕ / เมษายน / ๒๕๖๓

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

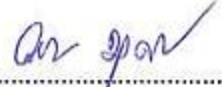
ลงชื่อ

(นายเอกพงศ์ มุสิกะเจริญ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการพัฒนา

และถ่ายทอดเทคโนโลยี

๑๕ / เมษายน / ๒๕๖๓

ลงชื่อ

(นางวนิดา นุญนาคคำ)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริม

และถ่ายทอดเทคโนโลยี

๑๕ เม.ย. ๒๕๖๓

ข้อเสนอแนวความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของ นางสาวชัชฎาพร มีศรี

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๙๙
สำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี

เรื่อง การขยายผลรูปแบบการพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป

หลักการและเหตุผล

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาและยกระดับสินค้า O-OP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) โดยได้กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ภายใต้ยุทธศาสตร์ผลักดันเทคโนโลยีเพื่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม มีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ดำเนินการร่วมกัน ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สปล.อว.) กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (สทน.) และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ได้กำหนดมาตรการยกระดับผู้ประกอบการและสินค้า ในรูปแบบ “คู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป (STI for OTOP Upgrade)” เป็นการให้บริการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ O-OP ทั้ง ๕ ประเภท ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ผ้าและเครื่องแต่งกาย ของใช้ ของตกแต่งและของที่ระลึก แบ่งเป็นประเด็นพัฒนาใน ๖ ด้าน ประกอบด้วย

๑. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์
๒. พัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์
๓. พัฒนาและออกแบบกระบวนการผลิต
๔. พัฒนามาตรฐาน
๕. พัฒนาและออกแบบเครื่องจักร
๖. พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบต้นน้ำ

โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สปล.อว.) ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายการให้บริการในกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาชุมชน และมีผลิตภัณฑ์อยู่ใน Quadrant C การดำเนินงานโครงการพัฒนาสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน ในกิจกรรมการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประกอบด้วย

๑. กิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนา OTOP ด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
๒. กิจกรรมพัฒนา OTOP ด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ใน ๖ ด้าน
๓. กิจกรรมการติดตามและประเมินผล

๔. กิจกรรมขยายผลด้านการตลาด

๕. กิจกรรมอำนวยการโครงการ

โดยมุ่งเป้ายกระดับคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ OTOP ของผู้ประกอบการจาก Quadrant C ไป B และ Quadrant B ไป A รวมถึงยกระดับทางด้านการเพิ่มมูลค่าและผลิตภาพของผลิตภัณฑ์ด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยมีผลการดำเนินงาน ในปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๒ สำนักงานปลัดกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ดำเนินการยกระดับผู้ประกอบการที่มีผลิตภัณฑ์ใน Quadrant C ตามแนวทางดังกล่าวไปแล้ว จำนวน ๕๔๐ ราย ๗๐๕ ผลิตภัณฑ์ ในพื้นที่เป้าหมายจัดกิจกรรม OTOP สัญจร จำนวน ๓๐ จังหวัด ได้แก่ ภาคเหนือ: เชียงใหม่ น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ แม่ฮ่องสอน ตาก พะเยา ลำปาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี ชัยภูมิ มหาสารคาม สกลนคร เลย ศรีสะเกษ ภาคกลาง: กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ภาคใต้: นครศรีธรรมราช พังงา กระบี่ ระนอง ภูเก็ต ภาคใต้ชายแดน: สตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส ซึ่งการยกระดับข้างต้น คิดเป็นเพียง ๒.๗๘% ของผลิตภัณฑ์ใน Quadrant C ที่ขึ้นทะเบียนทั่วประเทศ จำนวน ๒๕,๓๓๐ ผลิตภัณฑ์จากทั่วประเทศ (กรมการพัฒนาชุมชน, ๒๕๖๒)

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าการใช้แนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ๖ ประเด็นการพัฒนา เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานราก โดยดำเนินงานร่วมกับที่ปรึกษาในสถาบันการศึกษาเครือข่ายในการพัฒนาผู้ประกอบการ OTOP เป็นกลไกยึดหยุ่นที่สามารถนำงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปปรับใช้ในบริบทการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างดี อีกทั้ง หากสามารถประยุกต์ใช้แนวทางหลักทั้ง ๖ ประเด็น ต่อยอดการขยายผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในระดับชุมชนท้องถิ่นหรือยกระดับผู้ประกอบการ OTOP ที่มีศักยภาพ ผู้ประกอบการระดับ SMEs ได้ ก็จะสามารถเพิ่มผลกระทบทางบวกของการดำเนินงานโดยภาครัฐทั้ง ๓ มิติ คือ สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้ด้วยตัวของผู้ประกอบการเอง

บทวิเคราะห์/แนวความคิด

จากการดำเนินโครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตามแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป (STI for OTOP Upgrade) ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในระหว่างปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ โดยโครงการยังดำเนินการให้บริการผู้ประกอบการ OTOP จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงครบระยะเวลา ดำเนินงานของโครงการระยะยาว (ระยะ ๕ ปี) ซึ่งจำเป็นต้องมีการทบทวนกลไกการให้บริการแก่ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อพัฒนาเข้าสู่ตลาดการแข่งขันและยกระดับไปสู่การขยายสินค้าที่มีคุณภาพ ขยายได้ปริมาณมากขึ้นและเพิ่มความยืดหยุ่นให้กิจการของผู้ประกอบการเองในสถานะเศรษฐกิจที่ผันผวน

ดังนั้น จากการกล่าวถึงข้อดีของกลไกการใช้แนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อปในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ OTOP ทั้ง ๖ ประเด็นพัฒนา ควบคู่กับการใช้องค์ความรู้จากสถาบันการศึกษาเครือข่ายระดับ มหาวิทยาลัย ที่ปัจจุบันได้รวมหน่วยงานเข้าไว้ภายใต้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ด้วยแล้ว จึงเป็นโอกาสที่จะสามารถพัฒนาผู้ประกอบการที่เคยได้รับการพัฒนาในแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อปมาแล้วในประเด็นพัฒนาต่างๆ มาต่อยอดด้วยการสร้างศักยภาพการพัฒนาเพื่อมุ่งเป้าความยั่งยืนของ รายได้ผู้ประกอบการ จึงได้จัดทำบทวิเคราะห์และแนวคิดการสร้างโอกาสขยายผลต่อยอดจากประเด็นพัฒนา ภายใต้แนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ไว้ดังนี้

ประเด็นพัฒนา	บทวิเคราะห์/แนวความคิดการต่อยอด
การพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบต้นน้ำ: ให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการ OTOP ในการคัดเลือกและปรับปรุงคุณภาพวัตถุดิบการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP การเลือกแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่น่าเชื่อถือ การส่งตัวอย่างวัตถุดิบไปวิเคราะห์ทดสอบในห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล เพื่อวัดปริมาณสิ่งปนเปื้อนที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน	การพัฒนาในประเด็นคุณภาพวัตถุดิบ เมื่อผู้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และสามารถปฏิบัติได้จริงแล้ว องค์ความรู้นี้ สามารถพัฒนาขยายผลไปยังกลุ่มผู้ประกอบการที่พบปัญหาการจัดการวัตถุดิบที่คล้ายคลึงกัน ผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาแล้วสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้นี้ ต่อยังกลุ่มใกล้เคียงได้ หรือแม้กระทั่งพัฒนาให้กลุ่มเข้าสู่การรับรองมาตรฐานด้านวัตถุดิบ เช่น GAP หรือ GI ที่เพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่ผลิตภัณฑ์ของตนเอง ส่วนผู้ประกอบการในระดับที่มีความพร้อมด้านสถานที่ก็สามารถพัฒนาธุรกิจให้กลายเป็นแหล่งจำหน่ายวัตถุดิบของผู้ประกอบการรายอื่น จากความรู้ด้านการจัดการวัตถุดิบอย่างมีคุณภาพ
การพัฒนาและออกแบบกระบวนการผลิต : ปรับปรุงกระบวนการผลิตยกระดับการผลิตให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ให้เกิดความคุ้มค่า คำนึงลดการเกิดของเสียในกระบวนการผลิตและการจัดการของเสีย ถูกหลักมาตรฐานผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงการปรับปรุงรสชาติและเนื้อสัมผัสใน OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม และขั้นตอนการออกแบบดีไซน์ ตกแต่ง ใน OTOP ประเภทผ้าและของตกแต่ง	การพัฒนากระบวนการผลิตที่ได้ประสิทธิภาพใกล้เคียง ๑๐๐% มากที่สุด ถือว่าเป็นความสำเร็จของกระบวนการผลิตนั้นๆ การดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่ากระบวนการผลิตของผู้ประกอบการเกือบทุกราย มีของเสียจากการผลิต และมีวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิต ซึ่งหากได้รับการจัดการกระบวนการผลิตที่ดี จะสามารถพัฒนาไปสู่กระบวนการผลิตที่มีของเสียเท่ากับศูนย์ (Zero Waste) นั้นหมายถึงการรักษาต้นทุนการผลิตไม่ให้สูญเสียไประหว่างการผลิตนั่นเอง
การพัฒนาและออกแบบเครื่องจักร : เน้นการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรพร้อมใช้ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสถาบันการศึกษาไปเพิ่มกำลังการผลิตให้กับผู้ประกอบการ OTOP ที่มีความต้องการขยายกำลังการผลิตผลิตภัณฑ์ ผลของการสนับสนุนคือ ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ลดอัตราการใช้สูญเสียของวัตถุดิบ	การพัฒนาเครื่องจักรกลที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ผู้ประกอบการเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้ผู้ประกอบการได้รับความสะดวกในการผลิตมากขึ้น แต่การใช้ประโยชน์เครื่องจักรอย่างเต็มกำลังเป็นสิ่งสำคัญ และสามารถวัดผลความสำเร็จของการพัฒนาได้ดีมากขึ้น การจัดทำโปรแกรมพัฒนาศักยภาพการใช้เครื่องจักรให้กับผู้ประกอบการ รวมทั้ง กระตุ้นให้ผู้ประกอบการคิดสายการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ เป็นกลยุทธ์ที่ทำให้การพัฒนาไม่เกิดการสูญเสียไปตามอายุการใช้งานของเครื่อง

ประเด็นพัฒนา	บทวิเคราะห์/แนวความคิดการต่อยอด
การพัฒนามาตรฐาน : ผลักดันให้ผู้ประกอบการ OTOP ที่ร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจอันถูกต้องด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น GMP ออย. มผช. เป็นต้น และเป็นพี่เลี้ยงช่วยเหลือผลักดันให้ผู้ประกอบการที่มีความพร้อมเข้าสู่การยื่นขอรับรองมาตรฐาน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค และเป็นใบเบิกทางให้สามารถเข้ารับการคัดสรรของหน่วยงานสนับสนุน เช่น กรมการพัฒนาชุมชน ต่อไป	ประเด็นการพัฒนาด้านมาตรฐาน เป็นพื้นฐานและมีความจำเป็นในผู้ประกอบการทุกราย การพัฒนาในประเด็นนี้เน้นพัฒนาที่ตัวผลิตภัณฑ์และสถานที่ผลิตองค์ความรู้ที่ถูกถ่ายทอดไปสู่ผู้ประกอบการแต่ละราย จึงเป็นความรู้ติดตัวที่สามารถนำไปถ่ายทอดให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ใกล้เคียง เพิ่มความตระหนักและคุณประโยชน์ของการขอรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ หรือในรายที่มีศักยภาพ การพัฒนาไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อการส่งออกต่างประเทศ มีความสำคัญต่อธุรกิจที่ควรได้รับการพัฒนาต่อยอดจากแนวทางเดิม
การพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์ : บรรจุภัณฑ์เป็นเรื่องสำคัญและเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ OTOP ตั้งแต่ขั้นตอนการบรรจุ (Packing) การขนส่ง (Transportation) และการยืดอายุ (Preservation) การพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์ในผลิตภัณฑ์ OTOP เป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใช้สิ่งห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ตามหลักความถูกต้องทางกฎหมาย หลักสุขอนามัย การลดต้นทุนด้านบรรจุภัณฑ์ให้ผู้ประกอบการและการสร้างแรงจูงใจที่จะซื้อสินค้าด้วยดีไซน์ที่เป็นเอกลักษณ์ของบรรจุภัณฑ์	การพัฒนาในประเด็นนี้เริ่มต้นจากปัญหาความไม่พึงพอใจในบรรจุภัณฑ์เดิมที่ผู้ประกอบการใช้อยู่ อันเนื่องมาจากขาดความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ต้องมีหลักการด้านวิทยาศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้อง ผลลัพธ์ของประเด็นพัฒนานี้ส่วนมากเป็นการมอบบรรจุภัณฑ์ใหม่ๆ ให้ผู้ประกอบการ ดังนั้นควรมีการพัฒนาต่อยอด เพิ่มศักยภาพให้ผู้ประกอบการสามารถคิด ออกแบบและทดสอบบรรจุภัณฑ์ใหม่ได้ด้วยตัวเอง
การพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ : พัฒนาให้ให้เกิดผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ ที่ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของรายได้ของผู้ประกอบการ OTOP โดยใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม พร้อมกับเทคโนโลยีพร้อมใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ โดยคำนึงถึงศักยภาพและความเหมาะสมของวัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่น ผลก็คือสามารถสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์ ก่อให้เกิดทางเลือกใหม่ให้กับผู้บริโภคนั่นเอง	จากการวิเคราะห์ผลของการพัฒนานวัตกรรมตามแนวทางคู่มือวิทย์ พบว่าการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่กว่า ๕๐% มาจากคำชี้แนะของที่ปรึกษา ซึ่งเมื่อจบโครงการแล้ว กระบวนการคิดผลิตสิ่งใหม่เอง จะไม่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการทุกราย ดังนั้น การให้การสนับสนุนในระยะต่อไป จึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพด้านการคิดริเริ่มและให้ความรู้ในการทดลองและทดสอบตลาดแก่ผู้ประกอบการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีพื้นฐานในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ด้วยตัวเอง

ข้อเสนอ

๑. กรอบความคิดและโอกาสในการขยายผลรูปแบบการพัฒนาและยกระดับและสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป

ประเด็นพัฒนา	ความสำเร็จภายใต้แนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป	จุดแข็งของประเด็นพัฒนา	โอกาสการพัฒนาขยายผล	
			ระดับชุมชน	ระดับปัจเจกบุคคล
การพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบต้นน้ำ	รู้จักเลือกใช้ เก็บ รักษาและคงคุณภาพวัตถุดิบได้ถูกวิธี	เป็นองค์ความรู้ในตัว ผู้ประกอบการสามารถถ่ายทอดหรือต่อยอดได้ทันที	- จัดเวทีระดับชุมชน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการที่พบปัญหาคล้ายคลึงกัน - ส่งเสริมเข้าสู่โปรแกรมเกษตรปลอดภัย GAP/ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI	ส่งเสริมให้เกิดพื้นที่เก็บผลผลิตที่สามารถเป็นหน่วยสนับสนุน วัตถุดิบให้ผู้ประกอบการรายอื่นได้
การพัฒนาและออกแบบกระบวนการผลิต	ปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ลดต้นทุน ลดเวลาการผลิต เพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์	มีที่ปรึกษาจากสถาบันการศึกษา เครือข่ายสนับสนุนด้านเทคนิค	- ยกระดับกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดวัตถุดิบเหลือทิ้งและของเสียที่ออกจากระบบให้เท่ากับ ๐ (Zero waste) - บริหารจัดการของเสียให้กับมามีมูลค่า - ส่งต่อผู้ประกอบการที่มีศักยภาพให้โปรแกรม Green Products	- ยกระดับกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดวัตถุดิบเหลือทิ้งและของเสียที่ออกจากระบบให้เท่ากับ ๐ (Zero waste) - บริหารจัดการของเสียให้กับมามีมูลค่าหรือเป็น Supply ให้ผู้ประกอบการรายอื่น - ส่งต่อผู้ประกอบการที่มีศักยภาพให้โปรแกรม Green Products /Green Industry
การพัฒนาและออกแบบเครื่องจักร	ได้เครื่องจักรที่เพิ่มกำลังการผลิต ลดแรงงานคน	มีที่ปรึกษาจากสถาบันการศึกษา เครือข่ายสนับสนุนด้านเทคนิค	- ส่งเสริมให้เกิดการแตกสายการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่จากเครื่องจักรที่ได้รับการพัฒนา	- ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานอย่างคุ้มค่าและถ่ายทอดองค์ความรู้การดูแลรักษาและประยุกต์ใช้เครื่องหรือคิดค้นเครื่องใหม่ด้วยตัวผู้ประกอบการเอง
การพัฒนามาตรฐาน	เข้าสู่การรับรองมาตรฐาน	มีที่ปรึกษาด้านการรับรองมาตรฐานจากสถาบันการศึกษาและหน่วยงานใน	- จัดกิจกรรมการสร้างความตระหนักด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ในระดับชุมชนหรือกลุ่มผู้ประกอบการใกล้เคียง	- ผลักดันให้ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพเข้าสู่การรับรองมาตรฐานในระดับสากล เพื่อเข้าสู่

ประเด็นพัฒนา	ความสำเร็จภายใต้แนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป	จุดแข็งของประเด็นพัฒนา	โอกาสการพัฒนาขยายผล	
			ระดับชุมชน	ระดับปัจเจกบุคคล
		พื้นที่ สนับสนุนองค์ความรู้		การส่งออกผลิตภัณฑ์
การพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์	ได้บรรจุภัณฑ์ ฉลากที่ช่วยคงคุณภาพผลิตภัณฑ์และมีรูปลักษณ์สวยงาม	มีที่ปรึกษาจากสถาบันการศึกษาเครือข่ายสนับสนุนด้านเทคนิค	ส่งเสริมและเน้นการใช้บรรจุภัณฑ์ต้นทุนต่ำ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	- ส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์ต้นทุนต่ำ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีการออกแบบจากผลการศึกษาความชอบของกลุ่มเป้าหมาย - ส่งเสริมศักยภาพด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้ผู้ประกอบการ
การพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์	ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ตามความต้องการของผู้ประกอบการ	มีที่ปรึกษาจากสถาบันการศึกษาเครือข่ายสนับสนุนด้านเทคนิค	- จัดกิจกรรมส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพให้กลุ่มผู้ประกอบการ ชุมชน มีกระบวนการคิดและสังเกต เพื่อออกแบบแนวคิดการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ด้วยตัวเอง - ส่งเสริมความรู้และกระบวนการทดสอบตลาดด้วยตนเอง - ส่งเสริมการเข้าสู่โปรแกรมนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชน	- ส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ จากแนวคิดและการศึกษาตลาดของผู้ประกอบการเอง - ส่งเสริมการเข้าสู่โปรแกรมนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สำหรับผู้ประกอบการ SMEs/Start Up

๒. กลุ่มเป้าหมายการขยายผล :

ผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาด้วยแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อปในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ที่มีศักยภาพและมีความโดดเด่นในการพัฒนาต่อยอดในแต่ละประเด็นพัฒนา จำนวน ๖๐ กลุ่ม

๓. วิธีการดำเนินงาน :

๓.๑ วิเคราะห์และพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาต่อยอดจากแนวทางคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป ๖ โปรแกรม โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เข้าให้เห็น

๓.๒ คัดเลือกผู้ประกอบการผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาด้วยแนวทางคู่มือเพื่อโอท็อปในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ ที่มีศักยภาพและมีความโดดเด่นในการพัฒนาต่อยอดในแต่ละประเด็นพัฒนา จำนวน ๖๐ กลุ่ม (๑๐ กลุ่ม ต่อ ๑ ประเด็นพัฒนา)

๓.๓ จับคู่ (Matching) และคัดเลือกที่ปรึกษาโครงการเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการร่วมกับผู้ประกอบการ

๓.๔ พิจารณาและอนุมัติงบประมาณ

๓.๕ ติดตามและประเมินผลการพัฒนา

๓.๖ พิจารณาโปรแกรมส่งต่อผู้ประกอบการให้หน่วยงานปลายทาง เช่น กระทรวงพาณิชย์

เป็นต้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาด้วยแนวทางคู่มือเพื่อโอท็อปในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ ที่มีศักยภาพ ได้รับการพัฒนาต่อยอดในแต่ละประเด็นพัฒนา และเกิดความยั่งยืนจากการจำหน่ายสินค้าหรือกระบวนการที่ได้รับการพัฒนาต่อยอด

๒. ผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการต่อยอดประเด็นพัฒนาตามแนวทางคู่มือเพื่อโอท็อป มีศักยภาพด้านการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ด้วยตนเอง และ/หรือสามารถขยายเครือข่ายการพัฒนาไปสู่กลุ่มผู้ประกอบการอื่นได้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. จำนวน ผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาด้วยแนวทางคู่มือเพื่อโอท็อปในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ ที่มีศักยภาพ ได้รับการพัฒนาต่อยอดในแต่ละประเด็นพัฒนา (๖๐ กลุ่ม)

๒. จำนวนรายได้เพิ่มขึ้น ของผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการต่อยอดประเด็นพัฒนาตามแนวทางคู่มือเพื่อโอท็อป (๒๐%)

ลงชื่อ

(นางสาวชัชภาพร มีศรี)

ผู้เสนอแนวคิด

...../เลขหน้า/ ๒๕๖๓

นายกรัถร์ จิตต์จำนงค์

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน ...การออกแบบงานกราฟิกเพื่องานประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒...
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ.....มกราคม ๒๕๖๒ – ธันวาคม ๒๕๖๒.....
๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ
 - ๓.๑ การออกแบบงานกราฟิก (Graphic Design)
 - ๓.๑.๑ หลักการออกแบบงานกราฟิก
 - ๓.๑.๒ องค์ประกอบของการออกแบบงานกราฟิก
 - ๓.๑.๓ ขั้นตอนการออกแบบงานกราฟิก
 - ๓.๑.๔ เทคนิคการออกแบบงานกราฟิก
 - ๓.๑.๕ เครื่องมือที่ใช้ในงานกราฟิก
 - ๓.๒ การประชาสัมพันธ์ (Public Relations)
 - ๓.๒.๑ ประเภทของการประชาสัมพันธ์
 - ๓.๒.๒ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์
 - ๓.๓ สื่อสังคมออนไลน์
 - ๓.๓.๑ พัฒนาการ และประเภทของสื่อสังคมออนไลน์
 - ๓.๓.๒ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์
 - ๓.๔ การใช้สื่อและความพึงพอใจ
๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ
 - ๔.๑ ขั้นการเตรียมและการวางแผนการดำเนินงาน
 - ๔.๑.๑ กำหนดขอบเขตงาน
 - ๔.๑.๒ ศึกษารวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำ
 - ๔.๑.๓ ออกแบบโครงร่างเบื้องต้น
 - ๔.๑.๔ นำเสนอโครงร่างเบื้องต้นต่อทีมงาน และผู้บังคับบัญชา
 - ๔.๒ ขั้นตอนการจัดทำผลงาน
 - ๔.๒.๑ การจัดทำผลงานจริง โดยใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้อง
 - ๔.๒.๒ นำเสนอผลงานจริงต่อทีมงานและผู้บังคับบัญชา
 - ๔.๓ ขั้นตอนหลังการจัดทำผลงาน
 - ๔.๓.๑ เผยแพร่ผลงานทางสื่อสังคมออนไลน์ของกระทรวง อว.
 - ๔.๓.๒ รวบรวมและประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับสื่อ
๕. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ (ระบุรายละเอียดของผลงานพร้อมทั้งสัดส่วนของผลงาน)

ผู้ขอรับการประเมินมีส่วนของงานที่ปฏิบัติ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ โดยมีการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนตามหัวข้อที่ ๔ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

๖.๑ ขั้นการเตรียมและการวางแผนการดำเนินงาน

๖.๑.๑ กำหนดขอบเขตงาน วางแผนวิเคราะห์งานที่จะดำเนินการออกแบบ เกี่ยวกับรูปแบบประเภทของงาน กลุ่มเป้าหมายที่รับข้อมูล ช่องทางในการเผยแพร่ โดยผู้จัดทำจะทำการวิเคราะห์เงื่อนไขต่าง ๆ ที่เป็นวัตถุประสงค์ของชิ้นงานนั้น รวบรวมเป็นแนวทางเพื่อเป็นข้อมูลที่จะใช้ในการประชุมทีม พร้อมกับแชร์แนวคิดของทีม เพื่อให้การออกแบบชิ้นงานตรงกับโจทย์งานที่ได้รับ

๖.๑.๒ ศึกษารวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำ ที่มีความสัมพันธ์กับงานที่ได้รับมอบหมาย (Reference) โดยสืบค้นตัวอย่าง หรืองานออกแบบที่เกี่ยวข้องจากเว็บไซต์ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ การเลือกสี การจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวอักษร นอกจากนี้ยังศึกษาจากงานที่ผ่านมาของกระทรวงฯ เพื่อให้การออกแบบไม่ซ้ำกับงานที่ผ่านมาในอดีต

๖.๑.๓ ออกแบบโครงร่างเบื้องต้น ตามข้อสรุปจากการประชุมทีมงาน และการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ แล้วจะทำการออกแบบ ๒ ชิ้นงาน เพื่อเป็นตัวเลือกในการตัดสินใจ ทั้งนี้งานทั้ง ๒ ชิ้นจะมีการออกแบบที่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นการจัดวางองค์ประกอบของภาพ ลักษณะของตัวอักษร ภาพประกอบต่าง ๆ แต่สิ่งที่เหมือนกันคือ เนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ ข้อความที่เป็นใจความสำคัญ และโทนสีหลักที่ใช้

๖.๑.๔ นำเสนอโครงร่างเบื้องต้นต่อทีมงาน และผู้บังคับบัญชา เพื่อตัดสินใจเลือกแบบที่จะทำ พร้อมเก็บข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาเป็นข้อมูลสนับสนุนในการออกแบบงานจริง การนำเสนอครั้งนี้จะจัดอย่างเป็นทางการ ผู้จัดทำจะนำเสนอขั้นตอน ความเป็นมา รวมไปถึง หลักการในชิ้นงานแต่ละชิ้น อธิบายถึงความหมายต่าง ๆ ที่อยู่ในภาพ การสื่อความหมายของภาพที่ใช้ประกอบ การเลือกโทนสี เพื่อให้ตรงกับความต้องการกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด ซึ่งหากชิ้นงานที่นำเสนอทางทีมงาน หรือผู้บังคับบัญชา ยังไม่เป็นที่พึงพอใจก็จะต้องย้อนกลับไปเริ่มการออกแบบโครงร่างเบื้องต้นใหม่อีกครั้ง

๖.๒ ขั้นตอนการจัดทำผลงาน

๖.๒.๑ การจัดทำผลงานจริง โดยใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้อง อย่าง Adobe Illustrator ในขั้นตอนการสร้างวัตถุ การสร้างกราฟิก การดึงภาพหรือวัตถุที่ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ การไล่เฉดสี ก่อนจะใช้โปรแกรม Adobe Photoshop ในขั้นตอนการรวมชิ้นงานการออกแบบ ปรับแต่งโทนสี การสร้างตัวอักษร และประกอบออกมาเป็นภาพที่เสร็จสมบูรณ์

๖.๒.๒ นำเสนอผลงานจริงต่อทีมงานและผู้บังคับบัญชา บันทึกข้อมูล ความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะ และนำข้อมูลที่ได้ไปแก้ไขชิ้นงานจนได้ชิ้นงานที่สมบูรณ์พร้อมเผยแพร่ โดยจะนำชิ้นงานที่ออกแบบเสร็จมานำเสนอ คราวนี้หากเป็นชิ้นงานที่มีความสำคัญหรือมีผลกระทบต่อกระทรวงฯ อาจจะจัดเป็นวาระการประชุมขึ้นมา พร้อมกับนำข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหาร มาปรับปรุงผลงานเพื่อให้ตรงตามความต้องการของนโยบาย หรือข้อสั่งการได้อย่างถูกต้อง (การนำเสนอผลงานอาจจะมีมากกว่า ๑ ครั้ง ขึ้นอยู่กับประเภทของงานนั้น ๆ)

๖.๓ ขั้นตอนหลังการจัดทำผลงาน

๖.๓.๑ เผยแพร่ผลงานทางสื่อสังคมออนไลน์ของกระทรวง อว. โดยจะใช้ช่องทาง Facebook เป็นช่องทางหลักในการเผยแพร่ รองลงมาคือ Twitter เนื่องจาก Facebook ของกระทรวง อว. มีจำนวนผู้ติดตามมากทำให้ง่ายต่อการรวบรวมประเมินผลความพึงพอใจ

๖.๓.๒ รวบรวมและประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับสื่อ โดยจะศึกษาจากยอดการกดถูกใจ การแชร์ข้อมูล รวมไปถึงการแสดงความคิดเห็น หรือการตอบกลับในกราฟิกภาพนั้น ๆ จัดทำเป็นฐานข้อมูล เพื่อนำไปปรับปรุงในการออกแบบครั้งต่อไป

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๗.๑ จัดทำและเผยแพร่ผลงานที่ได้รับมอบหมาย ตามระยะเวลาที่กำหนด

๗.๒ ผู้รับสื่อได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และทันต่อสถานการณ์ คิดเป็นร้อยละ ๘๐

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

๘.๑ ใช้งานกราฟฟิกในการเผยแพร่การดำเนินงานของหน่วยงาน และเพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับ กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่ บุคลากรของรัฐ นักศึกษา นักเรียน ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป ได้รับทราบผลการดำเนินงานและสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้

๘.๒ ผลการประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับสื่อ สามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดทำงาน กราฟฟิกให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๘.๓ เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่มีความสนใจ สามารถนำไปใช้เพื่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

๘.๔ สามารถตอบตัวชี้วัดมิติประสิทธิผลด้านยุทธศาสตร์ ระดับความสำเร็จของผลผลิตการให้บริการ เผยแพร่ความรู้

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค

๙.๑ ข้อมูลที่หน่วยงานนำเสนอ เป็นข้อมูลเชิงวิชาการ อาจจะทำให้ผู้รับสื่อไม่เข้าใจในสารทั้งหมด ที่หน่วยงานต้องการนำเสนอ

๙.๒ เกิดปัญหาในการประสานขอข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการจัดทำ เช่น ความล่าช้าของข้อมูล ความถูกต้องของข้อมูล ความทันสมัยของข้อมูล เป็นต้น

๙.๓ เนื่องจากเป็นช่องทางการสื่อสารของหน่วยงานราชการ อาจจะทำให้กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจน้อย ทำให้เก็บข้อมูลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับสื่อได้ยาก

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ มีการปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอข้อมูลเชิงวิชาการ ให้มีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายขึ้น โดยที่ใจความสำคัญของสารที่จะนำเสนอยังมีอยู่ครบถ้วน

๑๐.๒ จัดทำบันทึกขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานเร็วกว่าแผนที่วางไว้ เพื่อขดเซยเวลาหากยังมีหน่วยงานที่ส่งข้อมูลช้ากว่าที่กำหนด

๑๐.๓ ปรับปรุงรูปแบบสื่อของหน่วยงานราชการให้มีความทันสมัย น่าสนใจ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมให้กลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(นายกรภัทร์ จิตต์จำนงค์)

ผู้เสนอผลงาน

...../...../.....

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(นางสาวทิพย์ เวชการัญญ์)

นวก.ขพ.

ปฏิบัติหน้าที่ ผสสท.

...../...../.....

ลงชื่อ

(นายนิคม ปัญญาทวีกิจไพศาล)

ผอ.สบ.

...../...../.....

(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

หมายเหตุ หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แถบบันทึกเสียง ฯลฯ ผู้เสนอผลงาน
อาจส่งผลงานจริงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการก็ได้

ข้อเสนอแนวความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของ...นายกรภัทร์ จิตต์จำนงค์.....

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง..นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ.. ตำแหน่งเลขที่...๓๔.....

สำนัก/กอง.....บริหารกลาง.....

เรื่อง ระบบสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ในการช่วยออกแบบงานกราฟิกดีไซน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ของ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันงานกราฟิกมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการออกแบบและกระบวนการผลิตสื่อโดยเฉพาะสื่อประชาสัมพันธ์ในสังคมออนไลน์ ซึ่งจุดเด่นของการออกแบบสื่อด้วยกราฟิก คือการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจที่ง่าย ใช้เวลาในการเข้าถึงไม่นาน มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น จดจำได้ง่าย และสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เข้ากับงานได้แทบทุกประเภท จึงเป็นตัวเลือกอันดับแรกในการสื่อสารของหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรม การสร้างภาพลักษณ์ การให้ความรู้ หรือการสร้างการรับรู้ต่อประชาชนในสังคม ดังนั้นการศึกษาข้อมูลที่จำเป็นในหลายๆ ด้าน สำหรับการออกแบบ ตัวอย่างผลงานที่เคยมีหรือใกล้เคียง จะเป็นตัวช่วยในการออกแบบกราฟิกให้ตรงตามวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย และความต้องการขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ขอรับการประเมินจึงเล็งเห็นความสำคัญในการรวบรวมข้อมูลที่มีความจำเป็นสำหรับการออกแบบ รวมถึงผลงานสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่าง ๆ ที่เคยจัดทำ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เพื่อเป็นตัวช่วยสำหรับผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มสื่อสารองค์กร ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้กับประชาชน ให้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบกราฟิกเพื่อการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดการรับรู้ที่ชัดเจน สามารถสื่อสารองค์ความรู้ และการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้อย่างสูงสุด

บทวิเคราะห์

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เป็นหน่วยงานที่มีข้อมูล ข่าวสารและกิจกรรมที่มีการเผยแพร่ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ในหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางวิชาการ งานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ทางสังคมศาสตร์ ข่าวสารด้านนวัตกรรมทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลที่มีความซับซ้อน เข้าใจยาก อีกทั้งต้องอาศัยการประสานข้อมูลจากหลายหน่วยงาน ทำให้เกิดอุปสรรคในการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ให้มีคุณภาพ สวยงาม ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการนำเสนอ และเข้าถึงความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้กระทรวงฯ ยังไม่เคยมีการรวบรวมข้อมูลผลงานสื่อประชาสัมพันธ์ในอดีตที่ผ่านมา รวมไปถึงบทความ ทฤษฎีทางด้านการออกแบบกราฟิกดีไซน์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญให้ผู้ทำงานออกแบบกราฟิก ใช้ศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการออกแบบ ข้อห้าม ข้อยกเว้น ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับประเภทของงาน ให้เป็นไปตามความต้องการ ส่งผลทำให้งานออกแบบเกิดความล่าช้า เนื้อหาคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจเนื้อหาของงานส่งผลให้เกิดการแก้ไขหลายรอบ ทำให้ผลงานที่ออกมาไม่ได้คุณภาพ และเสร็จทันตามเวลาที่ต้องการ

แนวความคิด / ข้อเสนอ

จากบทวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสืบค้นข้อมูลที่ใช้ในการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์เพื่องานประชาสัมพันธ์สำหรับสื่อสังคมออนไลน์ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ผู้ขอรับการประเมินจึงเสนอแนวความคิดเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ดังนี้

๑. การรวบรวมข้อมูลที่ช่วยในการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ เช่น งานกราฟิกในอดีต งานกราฟิกของหน่วยงานอื่น งานกราฟิกของต่างประเทศ หลักการออกแบบงานกราฟิก ฯลฯ (อาจจะเป็นเอกสาร หรือรูปแบบไฟล์เอกสาร)
๒. วิเคราะห์และจำแนกข้อมูลที่รวบรวมออกเป็นหมวดหมู่
๓. วิเคราะห์ข้อมูลแต่ละหมวดหมู่ เพื่อกำหนดเป็นหัวข้อ นำไปใช้ในการสร้างคำสำคัญ (Key Word) ในการค้นหาข้อมูล
๔. จัดทำระบบสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ในการช่วยออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ (ผ่านการจัดซื้อจัดจ้าง หรือขอความร่วมมือจากส่วนสารสนเทศของกระทรวงฯ) โดยแบ่งการทำงานเป็น ๓ ส่วนประกอบด้วย
 - ๔.๑ ส่วนการลงทะเบียนเข้าใช้งานระบบ
 - ๔.๒ ส่วนการค้นหาข้อมูลและนำข้อมูลออกไปใช้
 - ๔.๓ ส่วนผู้ควบคุมดูแลระบบ และการนำข้อมูลใหม่เข้าสู่ระบบ
๕. ทดลองใช้ระบบกับกลุ่มเป้าหมาย ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
๖. เปิดใช้ระบบ และติดตามประเมินผลการใช้งานของระบบสืบค้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้งานกราฟิกดีไซน์ที่มีคุณภาพ ทั้งในด้านของความสวยงาม เนื้อหาที่ถูกต้อง เวลาในการจัดทำ และเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย
๒. หากมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคลากร ก็ยังช่วยรักษาคุณภาพของงานให้มีมาตรฐาน
๓. เพิ่มจำนวนผู้ติดตามสื่อสังคมออนไลน์ของทางกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม มากขึ้น
๔. ประชาชนสามารถนำข้อมูลข่าวสาร และกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานไปใช้ประโยชน์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ได้งานกราฟิกดีไซน์ที่มีคุณภาพ เนื้อหาที่ถูกต้อง และเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ใช้เวลาในการทำงานน้อยลง ลดข้อผิดพลาดในขั้นตอนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ และยังช่วยเพิ่มจำนวนผู้เข้าใช้บริการ และผู้ติดตามสื่อสังคมออนไลน์ของทางกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม มากขึ้น

ลงชื่อ

(นายกรภัทร์ จิตต์จำนงค์)

ผู้เสนอแนวคิด

...../...../.....